VĂN HÓA

CƠ QUAN CỦA BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH

NĂM THỨ 69

THỨ HAI

9.3.2026 (21.1 Bính Ngọ)

Số 29 (4320)

www.baovanhoa.vn

Email: baovanhoa@fpt.vn

TẠI HỘI CHỢ DU LỊCH LỚN NHẤT THẾ GIỚI - ITB BERLIN 2026:

Việt Nam tăng tốc quảng bá điểm đến

(VH). Khi du lịch thế giới đối mặt nhiều biến động và đứt gãy chuỗi kết nối hàng không, cộng đồng doanh nghiệp du lịch và hàng không Việt Nam đã chủ động hiện diện, tăng cường quảng bá tại Hội chợ Du lịch quốc tế Berlin (ITB Berlin), hội chợ du lịch lớn nhất thế giới, nhằm giới thiệu hệ sinh thái dịch vụ, mở rộng hợp tác và khẳng định sức hút của điểm đến Việt Nam.

[6]

Gần 80 doanh nghiệp du lịch, hàng không Việt Nam quảng bá tại ITB Berlin 2026 — Ảnh: C.T

VĂN HÓA & **SUY NGẪM**

Nâng tốc độ giới hạn để giảm ùn tắc giao thông

● THS, LUẬT GIA PHẠM VĂN CHUNG

Trước đây, chúng ta chỉ liên tưởng đến việc ùn tắc giao thông xảy ra tại các thành phố, đô thị lớn, mật độ phương tiện nhiều và người tham gia giao thông cao. Tuy nhiên, hiện nay tình trạng ùn tắc còn xảy ra khá nghiêm trọng ở những tuyến quốc lộ, tỉnh lộ, thậm chí là xảy ra ngay trên không ít tuyến cao tốc huyết mạch, hiện đại.

(Xem tiếp trang 2)

Thủ tướng dự khánh thành tôn tạo di tích đề kháng Him Lam [3]

BẦU CỬ QUỐC HỘI KHÓA XVI VÀ HĐND CÁC CẤP NHIỆM KỲ 2026 - 2031

Từ lá phiếu của mỗi cử tri đến khát vọng lớn của dân tộc [5]

TRIỂN KHAI THỰC HIỆN NGHỊ QUYẾT SỐ 80-NQ/TW VỀ PHÁT TRIỂN VĂN HÓA VIỆT NAM:

Phát triển văn hóa số - Động lực mới cho sự phát triển bền vững [7]

LỄ HỘI VIỆT - NHẬT TẠI TP.HCM:

Nhịp cầu văn hóa của hai quốc gia [8]

Festival Huế trước yêu cầu đổi mới mô hình [9]

Sẽ "mạnh tay" xử lý hành động phản cảm tại các giải đua ghe [4]

QUẢN LÝ CÁ CƯỢC BÓNG ĐÁ: **Không thể chậm trễ** [15]

Xuất bản bộ sách Văn kiện Đại hội lần thứ XIV của Đảng

Nhằm đáp ứng yêu cầu cấp thiết của công tác nghiên cứu, học tập và sớm đưa Nghị quyết Đại hội của Đảng vào cuộc sống, những ngày qua, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia Sự thật phối hợp với Văn phòng Trung ương Đảng nỗ lực, khẩn trương thực hiện việc biên tập, xuất bản bộ sách Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV.

Bộ sách gồm 823 trang, được chia thành hai tập, cung cấp 10 văn kiện, tài liệu quan trọng đã được Đại hội XIV của Đảng thông qua, gồm: Diễn văn khai mạc Đại hội lần thứ XIV Đảng Cộng sản Việt Nam (do đồng chí Lương Cường, Ủy viên Bộ Chính trị, Chủ tịch nước Cộng hòa XHCN Việt Nam, thay mặt Đoàn Chủ tịch trình bày); Báo cáo của BCH Trung ương Đảng khóa XIII về các Văn kiện trình Đại hội XIV của Đảng (do đồng chí Tô Lâm, Tổng Bí thư BCH Trung ương Đảng khóa XIII trình bày); Báo cáo chính trị của BCH Trung ương Đảng khóa XIII tại Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV của Đảng; Chương trình hành động của BCH Trung ương Đảng thực hiện Nghị quyết Đại hội lần thứ XIV của Đảng; Báo cáo tổng kết một số vấn đề lý luận và thực tiễn về công cuộc đổi mới theo định hướng xã hội chủ nghĩa trong 40 năm qua ở Việt Nam…

Độc giả cũng được tiếp cận với toàn văn Nghị quyết Đại hội lần thứ XIV Đảng Cộng sản Việt Nam; Phát biểu của Tổng Bí thư BCH Trung ương Đảng Cộng sản Việt Nam thay mặt BCH Trung ương Đảng khóa XIV tại phiên bế mạc Đại hội; Diễn văn bế mạc Đại hội lần thứ XIV Đảng Cộng sản Việt Nam. Theo thông tin từ Nhà xuất bản, điểm nổi bật của Văn kiện Đại hội XIV không chỉ nằm ở những mục tiêu cụ thể, mà sâu xa hơn là những chuyển biến căn bản về tư duy phát triển, mô hình tăng trưởng và phương thức tổ chức đất nước trong kỷ nguyên mới. Các văn kiện đã đưa ra những thông điệp mạnh mẽ, những quyết sách sáng suốt, đúng đắn, tiếp tục đẩy mạnh toàn diện, đồng bộ, có hiệu quả công cuộc đổi mới, hội nhập và phát triển đất nước trong giai đoạn mới...

T.SƯƠNG

Bộ Công an hướng dẫn người dân sử dụng VNeID để hỗ trợ bầu cử Quốc hội

Ngày 8.3, Cục Cảnh sát quản lý hành chính về trật tự, xã hội (C06, Bộ Công an) thông tin, ngoài việc theo dõi khu vực bỏ phiếu trên thẻ cử tri, theo dõi danh sách người ứng cử và danh sách cử tri được niêm yết công khai tại các khu vực bỏ phiếu và UBND cấp xã, công dân có thể sử dụng chức năng Bầu cử Quốc hội trên VNeID để theo dõi khu vực bỏ phiếu và danh sách người ứng cử.

Theo Cục C06, hiện nay trên VNeID, cử tri có thể theo dõi nơi bỏ phiếu của mình. Trong trường hợp cử tri có nhu cầu thay đổi nơi bỏ phiếu để thuận tiện và phù hợp với quá trình sinh sống, làm việc trong ngày bầu cử thì có thể gửi yêu cầu trên VNeID. Đối với trường hợp lựa chọn thay đổi nơi bỏ phiếu giữa nơi thường trú và nơi tạm trú thì có thể tạo yêu cầu trước 24h trước thời điểm bầu cử (tức trước 7 giờ sáng ngày 14.3.2026). Đối với trường hợp cử tri nào vì đi nơi khác, không thể tham gia bỏ phiếu ở nơi đã được ghi tên vào danh sách cử tri hoặc nơi cư trú thì chọn đăng ký bỏ phiếu ở nơi khác để được cấp Giấy chứng nhận để cử tri tham gia bỏ phiếu nơi khác (bản điện tử) trên VNeID. Thời gian thực hiện là trước thời điểm bầu cử (tức trước 7h sáng ngày 15.3.2026).

Theo hướng dẫn của Cục C06, chức năng Bầu cử Quốc hội trên ứng dụng VNeID nhằm hỗ trợ cử tri tra cứu và cập nhật thông tin khu vực bỏ phiếu bảo đảm quyền tham gia bầu cử đúng quy định, đồng thời xem thông tin cần thiết của người ứng cử để cử tri chủ động tìm hiểu, nâng cao nhận thức và trách nhiệm khi tham gia bầu cử. Về khu vực bỏ phiếu của cử tri, tại đây hiển thị khu vực bỏ phiếu, phạm vi bầu cử của mỗi công dân theo tài khoản định danh cá nhân, giúp cung cấp thông tin cho công dân. Hỗ trợ chức năng tạo yêu cầu thay đổi nơi bỏ phiếu góp phần xây dựng công dân số trong thời đại chuyển đổi số. Công dân có tài khoản định danh điện tử mức 2...

B.H

Nâng tốc độ... *(Tiếp theo trang 1)*

Điều đáng nói, tình trạng ùn tắc xảy ra và lặp đi, lặp lại vào mỗi dịp lễ, tết khi lượng người dân về thăm quê, đi du lịch, nghỉ dưỡng tăng cao.

Để giải quyết tình trạng ùn tắc giao thông hiện nay trên nhiều tuyến đường quốc lộ, cao tốc, các cơ quan chức năng đã triển khai nhiều giải pháp, tuy nhiên đến nay hiệu quả mang lại không như mong muốn. Việc ùn tắc giao thông trên không ít tuyến đường giao thông huyết mạch đã gây thiệt hại lớn cho nền kinh tế khi hàng hóa chậm lưu thông, hư hỏng, sản xuất đình trệ... Bên cạnh đó, giao thông tắc ngẽn kéo dài đã ảnh hưởng rất lớn đến đời sống của người dân trong công việc làm ăn, đi lại, học tập... Có nhiều nguyên nhân nhưng chủ yếu là phương tiện giao thông, nhất là gần đây số lượng ô tô cá nhân tăng đột biến và nhu cầu đi lại thăm thân, đi du lịch, nghỉ dưỡng của người dân tăng cao. Do đó, việc giải quyết tình trạng ùn tắc giao thông trên các tuyến đường lớn, huyết mạch của đất nước là rất cấp bách, khẩn trương.

Theo chúng tôi, trước mắt cần đầu tư xây dựng cơ sở hạ tầng đồng bộ, khoa học, theo hướng tập trung nguồn lực, xử lý dứt điểm các hạng mục đang tồn đọng, tránh đầu tư dàn trải, chậm tiến độ, kéo dài kém hiệu quả. Tuy nhiên, quan trọng nhất là phải khẩn trương khảo sát, đánh giá để nâng tốc độ giới hạn đối với các tuyến đường bộ hiện nay, đồng thời kiên quyết loại bỏ các biển giới hạn tốc độ quá thấp, quá vô lý đang cắm trên các tuyến tỉnh lộ, quốc lộ, cao tốc, nhất là tình trạng giới hạn tốc độ chỉ từ 30-40 km/h ở những tuyến quốc lộ, cao tốc. Bởi đã là đường cao tốc, quốc lộ thì tốc độ phải cao, phù hợp với tính năng vốn có của nó, trường hợp có điểm đen hoặc khúc cua, điểm giao nhau nguy hiểm thì cần tập trung xử lý, giải quyết dứt điểm. Theo đó, các phương tiện lưu thông trên các tuyến cao tốc, quốc lộ thì tốc độ giới hạn thấp nhất phải từ 60 km/h trở lên và tỉnh lộ thấp nhất phải từ 50 km/h trở lên. Tuyệt đối không thể để việc lưu thông trên các tuyến cao tốc, quốc lộ mà với tốc độ... rùa bò, với khoảng 30-40 km/h.

Vì vậy, ngoài việc tập trung nguồn lực, đề ra các giải pháp hữu hiệu để giải quyết dứt điểm, hiệu quả tình trạng ùn tắc giao thông thì biện pháp cấp bách hiện nay là cần nâng tốc độ giới hạn trên các tuyến cao tốc, quốc lộ, tỉnh lộ cho phù hợp. Theo đó, cần nâng mức giới hạn tốc độ lên tối thiểu là 10km/h đối với tất cả các tuyến đường so với quy định về giới hạn tốc độ hiện nay. Bởi hiện rất nhiều tuyến đường đã được đầu tư nâng cấp khá hiện đại, đạt chuẩn quốc tế, tuy nhiên nhiều nơi vẫn giới hạn tốc độ quá thấp là chưa hợp lý.

Như vậy, sẽ hạn chế lãng phí nguồn lực đã đầu tư, nâng cấp hạ tầng giao thông rất lớn gần đây, đồng thời giải quyết tình trạng ùn tắc giao thông đang diễn ra khá nghiêm trọng và có xu hướng ngày càng tăng hiện nay. Đây cũng là biện pháp thiết thực, hiệu quả để góp phần khơi thông nguồn lực, phát triển nhanh, bền vững kinh tế - xã hội của đất nước, tạo thuận lợi trong giao thương, đi lại cho người dân.■

Hoàn thiện quy định về phát ngôn, cung cấp thông tin cho báo chí

Bộ VHTTDL đang lấy ý kiến đối với dự thảo Nghị định quy định chi tiết việc phát ngôn và cung cấp thông tin cho báo chí của các cơ quan hành chính nhà nước. Theo Bộ VHTTDL, công tác kiểm tra phát ngôn và cung cấp thông tin cho báo chí đối với một số Bộ, ngành, địa phương cho thấy, các cơ quan hành chính nhà nước đã cơ bản triển khai thực hiện các quy định của Luật Báo chí 2016 và Nghị định số 09/2017/NĐ-CP của Chính phủ quy định chi tiết việc phát ngôn và cung cấp thông tin cho báo chí của các cơ quan hành chính nhà nước... Tuy nhiên, vẫn tồn tại một số hạn chế.

Thực hiện tinh gọn bộ máy theo Nghị quyết số 18-NQ/TW của BCH Trung ương và triển khai mô hình chính quyền địa phương 2 cấp, chủ trương phân cấp, phân quyền, rõ người, rõ việc, phù hợp với tình hình. Do đó cần có thay đổi quy định về người thực hiện phát ngôn và cung cấp thông tin cho báo chí cho phù hợp thực tế và tình hình hiện nay. Hiện nay với sự phát triển của khoa học, công nghệ, nhất là công nghệ truyền thông đã xuất hiện thêm các hình thức thông tin, tuyên truyền có hiệu quả như trang mạng xã hội, nền tảng số, trang fanpage của các Bộ, cơ quan ngang Bộ, cơ quan thuộc Chính phủ và UBND tỉnh, thành phố. Do đó, Nghị định cần bổ sung cho phù hợp đáp ứng với yêu cầu thực tế.

Mục đích xây dựng dự thảo Nghị định nhằm thể chế hóa kịp thời, toàn diện chủ trương, đường lối của Đảng về đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy, về công tác quản lý báo chí; hoàn thiện hệ thống pháp luật nhằm đảm bảo hiệu lực thi hành. Đồng thời, xác định rõ quyền và nghĩa vụ của cơ quan hành chính nhà nước trong công tác phát ngôn và cung cấp thông tin cho báo chí, qua đó bảo đảm việc thực hiện đầy đủ, nghiêm túc các quy định về phát ngôn và cung cấp thông tin cho báo chí. Tăng cường trách nhiệm theo dõi, giám sát, xử lý vi phạm liên quan đến việc thực hiện phát ngôn và cung cấp thông tin cho báo chí.

Dự thảo Nghị định quy định, người thực hiện phát ngôn và cung cấp thông tin cho báo chí của Bộ, cơ quan ngang Bộ, cơ quan thuộc Chính phủ; UBND các cấp; cục, cơ quan chuyên môn thuộc UBND cấp tỉnh và tổ chức cấp tỉnh thuộc cơ quan Trung ương được tổ chức theo ngành dọc đặt tại địa phương, khu vực, gồm: Người đứng đầu cơ quan hành chính nhà nước; Người được người đứng đầu cơ quan hành chính nhà nước giao nhiệm vụ phát ngôn và cung cấp thông tin cho báo chí thường xuyên (sau đây gọi chung là người phát ngôn); Người có trách nhiệm thuộc cơ quan hành chính nhà nước được người đứng đầu ủy quyền thực hiện phát ngôn (sau đây gọi chung là người được ủy quyền phát ngôn) hoặc giao nhiệm vụ phối hợp cùng người phát ngôn thực hiện phát ngôn hoặc cung cấp thông tin cho báo chí về những vấn đề cụ thể được giao...

L.SƠN

Đưa lễ hội văn hóa dân gian đường phố trở lại dịp Giỗ Tổ Hùng Vương 2026

Giỗ Tổ Hùng Vương, lễ hội Đền Hùng và Tuần Văn hóa - Du lịch Đất Tổ tại Phú Thọ năm 2026 sẽ được đổi mới cách thức thực hiện theo cụm xã, phường, tạo sự liên kết vùng, tăng tính giao lưu và lan tỏa phong trào văn hóa cơ sở. Đây là nội dung vừa được bà Nguyễn Thị Hồng Thúy, Phó Giám đốc Sở VHTTDL Phú Thọ cho biết.

Theo bà Thúy, một trong những điểm mới của Giỗ Tổ Hùng Vương, lễ hội Đền Hùng năm nay là kéo dài thời gian dâng hương tưởng niệm các Vua Hùng của các xã, phường trong tỉnh Phú Thọ từ ngày 7-21.4 (tức từ ngày 20.2 - 5.3 năm Bính Ngọ). Việc này nhằm đáp ứng số lượng đơn vị hành chính tăng sau sắp xếp; đồng thời các hoạt động dâng hương sẽ được triển khai theo 18 cụm xã, phường.

Ở phần hội, lễ hội năm nay được tổ chức trong bối cảnh mô hình chính quyền địa phương hai cấp sau khi hợp nhất ba tỉnh, vì vậy, quy mô và không gian hoạt động được mở rộng, cách thức tổ chức linh hoạt hơn, phát huy vai trò chủ động của cơ sở theo từng cụm xã, phường. Tổng thể số lượng hoạt động tăng so với năm 2025, trong đó có một số chương trình mới như, "Giao lưu ngoại giao văn hóa - Phú Thọ 2026" và triển lãm nghệ thuật quốc tế nhằm tăng cường hoạt động đối ngoại văn hóa, quảng bá hình ảnh địa phương ra thế giới.

Một số hoạt động truyền thống cũng được chuyển sang hình thức cụm xã, phường nhằm tăng tính liên kết vùng và lan tỏa phong trào văn hóa cơ sở. Đáng chú ý, lễ hội văn hóa dân gian đường phố được khôi phục và kết nối với chương trình "Sắc màu du lịch", cùng các tiết mục đoạt giải của Liên hoan văn nghệ quần chúng tạo thành chuỗi hoạt động liên hoàn phục vụ người dân và du khách. Các hoạt động xã hội hóa như, Giải Marathon, Giải Golf Cúp Hùng Vương, trưng bày hoa lan nghệ thuật… tiếp tục được đẩy mạnh, góp phần nâng cao sức hấp dẫn của lễ hội.

Bà Thúy cũng cho biết, các hoạt động sẽ được tổ chức trang nghiêm, trọng thể, thành kính, mang tính cộng đồng, bảo đảm an toàn, văn minh và tiết kiệm, góp phần giữ gìn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống của vùng đất Tổ. Giỗ Tổ Hùng Vương, lễ hội Đền Hùng và Tuần Văn hóa - Du lịch Đất Tổ năm Bính Ngọ 2026 sẽ diễn ra từ ngày 17 - 26.4.2026 (tức từ mùng 1-10.3 âm lịch) tại Khu di tích lịch sử quốc gia đặc biệt Đền Hùng và một số địa phương trong tỉnh...

T.HƯƠNG

Thủ tướng dự khánh thành tôn tạo di tích đề kháng Him Lam

Trong chương trình công tác tại tỉnh Điện Biên, sáng 8.3, Thủ tướng Phạm Minh Chính dự Lễ khánh thành dự án đầu tư xây dựng bảo tồn, tôn tạo di tích Him Lam giai đoạn II (Khu trung tâm đề kháng Him Lam) tại phường Điện Biên Phủ (Điện Biên).

Him Lam là một trung tâm đề kháng mạnh ở phía Đông Bắc của Tập đoàn cứ điểm Điện Biên Phủ mà thực dân Pháp xây dựng. Tại đây, quân Pháp đã bố trí hệ thống phòng ngự vững chắc, liên hoàn, có hệ thống hỏa lực mạnh. Him Lam được coi là "cánh cửa thép" để bảo vệ Tập đoàn cứ điểm Điện Biên Phủ. Trung tâm đề kháng Him Lam được Bộ chỉ huy mặt trận của ta chọn làm mục tiêu mở màn chiến dịch. Vào ngày 13.3.1954, quân ta đã tấn công và làm chủ Him Lam, mở màn cho chiến thắng Điện Biên Phủ "lừng lẫy năm châu, chấn động địa cầu".

Di tích lịch sử Him Lam nằm cách trung tâm tỉnh Điện Biên khoảng 3 km về phía Đông Bắc, có tổng diện tích gần 137.000m^2. Dự án đầu tư xây dựng bảo tồn, tôn tạo di tích Khu trung tâm đề kháng Him Lam được khởi công vào cuối tháng 6.2025, với tổng mức đầu tư 91 tỉ đồng. Dự án xây dựng tập trung vào hai hạng mục chính: Bức phù điêu; nhà dâng hương thiết kế hình lục giác và các công trình, hạng mục phụ trợ. Bức phù điêu là điểm nhấn của di tích, tái hiện khí thế chiến đấu hào hùng của trận đánh mở màn Chiến dịch Điện Biên Phủ, trận đánh vào Trung tâm đề kháng Him Lam (ngày 13.3.1954), với tổng diện tích 460m^2, chiều dài 45m, chiều cao cả bệ đến điểm cao nhất 8,9m, chất liệu đá tự nhiên.

Công trình được đầu tư xã hội hóa, nhằm tri ân các chiến sĩ Điện Biên và anh hùng, liệt sĩ đã anh dũng chiến đấu, hy sinh làm nên Chiến thắng lịch sử Điện Biên Phủ; đồng thời góp phần giáo dục truyền thống yêu nước cho các thế hệ hôm nay và mai sau. Công trình hoàn thành đáp ứng nhu cầu, nguyện vọng của

Thủ tướng Phạm Minh Chính với các đại biểu cắt băng khánh thành công trình bảo tồn, tôn tạo di tích Khu trung tâm đề kháng Him Lam (giai đoạn II) **Ảnh: TTXVN**

nhân dân cả nước, các cựu chiến binh, người có công với cách mạng và thân nhân liệt sĩ khi đến mảnh đất Điện Biên anh hùng.

Trước đó, cũng trong sáng qua, Thủ tướng Phạm Minh Chính đã dâng hương tưởng niệm Chủ tịch Hồ Chí Minh, các Anh hùng, liệt sĩ tại Nhà tưởng niệm Chủ tịch Hồ Chí Minh tại di tích đồi E2, đền thờ Liệt sĩ Chiến trường Điện Biên Phủ và Nghĩa trang Liệt sĩ A1.

Tại Nhà tưởng niệm Chủ tịch Hồ Chí Minh tại di tích đồi E2, Thủ tướng Phạm Minh Chính và Đoàn công tác đã dâng hoa, dâng hương tưởng nhớ và bày tỏ lòng biết ơn vô hạn đối với Chủ tịch Hồ Chí Minh vĩ đại, Người anh hùng dân tộc, Danh nhân văn hóa thế giới đã dành trọn cuộc đời vì nước, vì dân; tấm gương sáng ngời về đạo đức cách mạng "Cần, Kiệm, Liêm, Chính, Chí công vô tư". Đặc biệt, Người đóng vai trò quyết định, là linh hồn để toàn Đảng, toàn quân, toàn dân ta làm nên chiến thắng Điện Biên Phủ lịch sử vào năm 1954.

Trước anh linh của Người, Thủ tướng Phạm Minh Chính và Đoàn công tác nguyện sống, chiến đấu, học tập và công tác theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Chủ tịch Hồ Chí Minh thực hiện tốt các nhiệm vụ được giao; quyết tâm đóng góp xây dựng đất nước Việt Nam ngày càng giàu đẹp, văn minh, phồn vinh, hạnh phúc, người dân ngày càng hạnh phúc, ấm no. Tiếp đó, Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính và Đoàn công tác tới dâng hương, dâng hoa, bày tỏ lòng thành kính, biết ơn vô hạn, tưởng nhớ, tri ân các Anh hùng, liệt sĩ tại Đền thờ Liệt sĩ Chiến trường Điện Biên Phủ và viếng Nghĩa trang Liệt sĩ A1.

Với lòng quả cảm, tinh thần anh dũng hy sinh trong cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp, đặc biệt qua suốt 56 ngày đêm "khoét núi ngủ hầm, mưa dầm cơm vắt, máu trộn bùn non, gan không núng, chí không mòn", các Anh hùng, liệt sĩ, chiến sĩ Điện Biên đã cùng toàn Đảng, toàn quân, toàn dân ta làm nên chiến thắng "Lừng lẫy năm châu, chấn động địa cầu", "Một dấu mốc bằng vàng chói lọi" trong lịch sử dân tộc ta, non sông đất nước ta. Đền thờ liệt sĩ tại Chiến trường Điện Biên Phủ được xây dựng trên di tích đồi F, nằm liền sát về phía Đông đồi A1, có nhiệm vụ quan trọng để Quân đội Việt Nam khống chế và là bàn đạp tấn công sang đồi A1, nơi nhiều chiến sĩ Quân đội ta đã hy sinh tại ngọn đồi này.

Nghĩa trang Liệt sĩ A1 nằm cách điểm di tích lịch sử đồi A1 khoảng 100m về phía Nam, là nơi yên nghỉ của 644 chiến sĩ đã anh dũng chiến đấu, hy sinh trong chiến dịch lịch sử Điện Biên Phủ năm 1954. Trong không khí thành kính, thiêng liêng và đầy xúc động, Thủ tướng Phạm Minh Chính và các thành viên đoàn công tác kính cẩn nghiêng mình trước anh linh Đại tướng Võ Nguyên Giáp, các Anh hùng, liệt sĩ đã anh dũng chiến đấu, hy sinh trên mảnh đất Điện Biên Phủ anh hùng. Đoàn đại biểu cầu mong anh linh các Anh hùng, liệt sĩ và đồng bào, đồng chí đã hy sinh tại chiến trường Điện Biên Phủ được an giấc ngàn thu, phù hộ độ trì cho quốc thái, dân an, đất nước Việt Nam trường tồn và giàu mạnh.

P.V (tổng hợp)

Đồng diễn dân vũ áo dài trên phố trong ngày 8.3

Hơn 58.000 hội viên phụ nữ và người dân TP.HCM đã tham gia chương trình đồng diễn dân vũ áo dài tại phố đi bộ Nguyễn Huệ và nhiều địa điểm trên địa bàn thành phố. Hoạt động nằm trong chuỗi sự kiện kỷ niệm Ngày Quốc tế Phụ nữ 8.3, góp phần tôn vinh vẻ đẹp áo dài Việt Nam và lan tỏa niềm tự hào về truyền thống phụ nữ Việt Nam.

Sáng 8.3, Hội Liên hiệp Phụ nữ TP.HCM phối hợp cùng Sở Du lịch TP.HCM tổ chức chương trình "Tự hào Phụ nữ TP Hồ Chí Minh" tại phố đi bộ Nguyễn Huệ, nhân kỷ niệm 116 năm Ngày Quốc tế Phụ nữ (8.3) và 1.986 năm cuộc khởi nghĩa Hai Bà Trưng. Tham dự chương trình có nguyên Phó Chủ tịch nước Trương Mỹ Hoa, nguyên Phó Chủ tịch nước Đặng Thị Ngọc Thịnh, Phó Chủ tịch UBND TP.HCM Trần Thị Diệu Thúy cùng đông đảo hội viên phụ nữ và người dân thành phố. Tại chương trình, bà Võ Ngọc Thanh Trúc, Chủ tịch Hội Liên hiệp Phụ nữ TP.HCM đã ôn lại truyền thống vẻ vang của phụ nữ Việt Nam qua các giai đoạn lịch sử.

Theo bà Trúc, trải qua các cuộc kháng chiến chống giặc ngoại xâm cũng như trong công cuộc xây dựng và phát triển đất nước, phụ nữ Việt Nam luôn thể hiện tinh thần bất khuất, kiên trung, nhân hậu, đảm đang và sáng tạo. Những phẩm chất "anh hùng - bất khuất - trung hậu - đảm đang" đã trở thành nguồn sức mạnh tinh thần to lớn, giúp phụ nữ Việt Nam tiếp tục khẳng định vai trò và vị trí của mình trong thời đại mới. Những năm qua, phong trào phụ nữ TP.HCM tiếp tục có nhiều bước phát triển tích cực. Các cấp hội không ngừng đổi mới phương thức hoạt động, đẩy mạnh chăm lo cho hội viên phụ nữ, hỗ trợ phụ nữ khởi nghiệp, phát triển kinh tế gia đình và xây dựng gia đình hạnh phúc.

Bên cạnh đó, nhiều hoạt động nhân văn, thiết thực được triển khai nhằm lan tỏa những giá trị tốt đẹp trong cộng đồng. Phụ nữ ngày càng khẳng định vai trò quan trọng trong đời sống xã hội, đóng góp tích cực vào sự phát triển chung của thành phố. "Phụ nữ là lực lượng quan trọng trong đời sống xã hội cũng như trong quá trình tham gia xây dựng các quyết sách của đất nước. Vì vậy, mỗi cán bộ, hội viên phụ nữ cần phát huy tinh thần trách nhiệm của công dân, tích cực tham gia các hoạt động xã hội, trong đó có việc tham gia bầu cử với tinh thần hiểu đúng,

chọn đúng, bầu đúng, góp phần lựa chọn những đại biểu tiêu biểu đại diện cho ý chí và quyền lợi của nhân dân", bà Trúc khẳng định.

Chương trình đồng diễn được tổ chức đồng loạt tại phố đi bộ Nguyễn Huệ và 35 điểm khác trên địa bàn thành phố, với tổng cộng 58.450 người tham gia. Riêng tại phố đi bộ Nguyễn Huệ, địa điểm chính của sự kiện, có khoảng 3.000 người tham gia đồng diễn. Sự kiện không chỉ tạo nên không khí sôi nổi nhân Ngày Quốc tế Phụ nữ mà còn góp phần tôn vinh vẻ đẹp duyên dáng của phụ nữ Việt Nam trong tà áo dài truyền thống.

H.TUYẾT

Khoảng 5.000 người hiến máu tình nguyện trong ngày "Chủ nhật Đỏ"

Hôm qua 8.3, khoảng 5.000 người là sinh viên tại các trường đại học, đoàn viên thanh niên tại các đơn vị trên địa bàn TP.HCM đã tham gia hiến máu tình nguyện trong chương trình "Chủ nhật Đỏ" lần thứ 18 năm 2026. Chương trình do Báo Tiền phong phối hợp với Ban Chỉ đạo vận động hiến máu tình nguyện, Viện Huyết học - Truyền máu Trung ương, Bệnh viện Quân y 175, Trường Đại học Văn Hiến tổ chức.

Năm nay, chương trình được tổ chức với quy mô lớn, hướng tới chào mừng Ngày hội lớn của đất nước, cuộc bầu cử đại biểu Quốc hội khóa XVI, HĐND các cấp nhiệm kỳ 2026-2031 và kỷ niệm 95 năm Ngày thành lập Đoàn TNCS Hồ Chí Minh. Chương trình là một trong những điểm nhấn của hành trình "Chủ nhật Đỏ" năm thứ XVIII trên phạm vi toàn quốc, tiếp tục lan tỏa thông điệp "Hiến máu cứu người - sinh mệnh của bạn và tôi", đồng thời, kêu gọi cộng đồng chung tay góp phần bảo đảm nguồn máu phục vụ công tác điều trị cho bệnh nhân, đặc biệt trong thời điểm đầu năm khi nhu cầu máu tại các cơ sở y tế luôn ở mức cao.

Trong khuôn khổ chương trình, Ban tổ chức vinh danh các tập thể và cá nhân tiêu biểu trong phong trào hiến máu tình nguyện, trao 100 suất học bổng cho sinh viên hiến máu nhiều lần, đồng thời, tặng 20 máy tính cho hội sinh viên các trường đại học trên địa bàn TP Hồ Chí Minh nhằm khuyến khích các hoạt động xã hội và phong trào sinh viên. Theo số liệu từ ngành y tế, năm 2025, toàn quốc đã vận động và tiếp nhận gần 1,75 triệu đơn vị máu, trong đó, 98% là từ người hiến máu tình nguyện, tương đương khoảng 1,75% dân số tham gia hiến máu. Những kết quả này có sự đóng góp tích cực của các chiến dịch hiến máu lớn, trong đó có "Chủ nhật Đỏ".

PGS.TS Nguyễn Tri Thức, Thứ trưởng Bộ Y tế đánh giá, "Chủ nhật Đỏ" tổ chức ngay sau thời điểm Tết Nguyên đán là thời điểm rất ý nghĩa bởi đây là thời điểm lượng máu dự trữ thấp nhất trong năm, rất cần một lượng máu lớn để phục vụ công tác cấp cứu, điều trị. Thứ trưởng Bộ Y tế mong mỏi sẽ có nhiều chương trình ý nghĩa như thế này để tiếp tục nhân rộng phong trào hiến máu tình nguyện, phục vụ công tác cứu người trên toàn quốc.

P.V

Sẽ "mạnh tay" xử lý hành động phản cảm tại các giải đua ghe

● **SƠN THÙY**

Từ lâu, hội đua ghe đã trở thành nét sinh hoạt văn hóa đặc trưng của vùng sông nước, đầm phá xứ Huế. Tuy nhiên, những năm qua, hoạt động cộng đồng này liên tục xuất hiện các hành vi phản cảm, bạo lực, làm xấu hình ảnh văn hóa của địa phương và "đi lệch" mục đích của các giải đấu.

Các giải đua ghe ở Huế được tổ chức rộn ràng quanh năm, từ cấp tổ dân phố, làng, xã, phường cho đến thành phố, thường là vào các dịp đầu năm mới, kỷ niệm Ngày giải phóng Huế, dịp lễ 30.4, lễ Quốc khánh 2.9,… hoặc các dịp lớn của hội làng. Ngoài ra, tại các kỳ Đại hội TDTT các cấp, giải đua ghe cũng được tổ chức, tạo nên không khí sôi động, hào hứng.

"Không đánh nhau không phải đua ghe?"

Thông qua các giải đua ghe đã góp phần thúc đẩy sự gắn kết cộng đồng, góp thêm "sức sống" tinh thần cho cho người dân từ nông thôn đến thành thị. Thế nhưng, những năm qua, nhiều giải đua ghe đã bị biến tướng, đặt nặng ăn thua dẫn đến những hành vi phản cảm, bạo lực, làm xấu đi hình ảnh của một hoạt động văn hóa truyền thống vốn giàu ý nghĩa. Cách đây không lâu, cuối năm 2025, tại giải đua ghe trên sông Bồ trong khuôn khổ Đại hội TDTT xã Quảng Điền đã xảy ra tình trạng xô xát giữa các vận động viên. Trong lúc thi đấu, một số người đã sử dụng mái chèo và nhiều vật cứng tấn công đối thủ, thậm chí ném về phía nhau khiến khu vực hai bên bờ sông trở nên hỗn loạn. Nhiều khán giả phải bỏ chạy để tránh nguy hiểm. Lực lượng chức năng nhanh chóng có mặt để can thiệp, ổn định trật tự. Ban tổ chức giải đã tiến hành nhắc nhở, xử lý các vận động viên và đội ghe liên quan.

Trên thực tế, những hình ảnh phản cảm như vậy không phải là cá biệt. Trong nhiều năm qua, những giải đua ghe tại Huế từng nhiều lần xảy ra va chạm, ẩu đả cả dưới nước lẫn trên bờ. Năm 2022, tại Giải đua ghe truyền thống TP Huế (cũ) lần thứ I, hai đội ghe Thuận An và Hải Dương đã xảy ra ẩu đả trước sự chứng kiến của hàng ngàn khán giả. Năm 2023, ở giải đua ghe do xã Thủy Tân (thị xã Hương Thủy cũ) tổ chức, các vận động viên của hai đội cũng dùng mái chèo đánh nhau sau khi xảy ra va chạm trên đường đua. Năm 2024, tại giải đua ghe ở phường Thủy Châu (thị xã Hương Thủy cũ), một số khán giả đứng trên bờ cò ném đá, sỏi xuống sông khiến các vận động viên phải lao xuống nước để tránh… Những vụ việc liên tiếp xảy ra khiến nhiều người còn châm biếm theo kiểu "không đánh nhau không phải đua ghe", xem rằng chuyện xô xát, bạo lực đã trở thành "bình thường".

Lễ hội đua ghe đầu năm mới xuân Bính Ngọ 2026 làng Triều Sơn Đông, phường Hóa Châu, TP Huế

Kiên quyết xử lý hành vi phản cảm

Tháng 2.2026, UBND TP Huế đã có chỉ đạo các Sở, ngành, địa phương tăng cường công tác quản lý, bảo đảm an ninh, trật tự, giữ gìn bản sắc văn hóa của lễ hội truyền thống; trong đó, tập trung chấn chỉnh việc tổ chức hoạt động đua ghe truyền thống trên địa bàn. UBND TP Huế giao Sở VHTT phối hợp với Công an TP Huế kiểm tra, giám sát trong quá trình tổ chức các giải đua ghe; chuẩn hóa điều lệ thi đấu, quy tắc ứng xử và áp dụng chế tài nghiêm khắc đối với các đội ghe, vận động viên hoặc ban tổ chức vi phạm.

Kiên quyết nói không với các giải đua ghe tự phát, giải đua không đảm bảo điều kiện an toàn hoặc có dấu hiệu mất an ninh trật tự. Đồng thời, TP Huế cũng nghiêm cấm các hành vi kích động, cá độ, cờ bạc hay sử dụng chất kích thích gây mất trật tự tại khu vực tổ chức đua ghe. Đối với các giải đua do UBND cấp xã chủ trì tổ chức, phải có kế hoạch, phương án bảo đảm an ninh, trật tự, y tế, cứu hộ... và lãnh đạo xã chịu trách nhiệm toàn diện về tình hình an ninh, trật tự giải đua ghe.

Cuối tháng 2 vừa qua, giải đua ghe trong khuôn khổ Đại hội TDTT xã Đan Điền đã diễn ra sôi động, an toàn, văn minh nhờ công tác xây dựng kế hoạch giữ an ninh trật tự từ sớm. Lãnh đạo UBND xã Đan Điền thông tin rằng, để chủ động phòng ngừa các hành vi phản cảm, ban tổ chức đã huy động khoảng 120 người là lực lượng công an, quân sự, an ninh cơ sở ở xã để đảm bảo an toàn trên bờ lẫn dưới nước. Đặc biệt, việc ban hành điều lệ giải đua với nhiều quy định chặt chẽ hơn, như vận động viên dự giải phải có hộ khẩu thường trú hoặc tạm trú tối thiểu ba tháng tại thôn đăng ký thi đấu, và trước giờ thi phải trình giấy tờ tùy thân để kiểm tra; đội nào bị phát hiện có người không đủ điều kiện thi sẽ bị loại khỏi nội dung thi đấu. Trong quá trình thi đấu, nếu vận động viên có hành vi hăm dọa, khiêu khích, hành vi gây nguy hiểm cho ghe đội bạn sẽ bị tước quyền thi đấu toàn giải; đồng thời bị cấm tham gia các giải đua ghe khác trong vòng 5 năm…

Thống kê của Sở VHTT TP Huế, trong năm 2026, toàn thành phố dự kiến có gần 30 giải đua ghe sẽ được tổ chức. Trong đó, có nhiều giải được tổ chức ở các địa phương như phường Thanh Thủy, phường Kim Trà, xã Quảng Điền, phường Phong Dinh… Sở đã có văn bản gửi các xã, phường để phối hợp triển khai về tăng cường công tác quản lý nhà nước đối với việc tổ chức các giải đua ghe truyền thống. Theo ông Bùi Thanh Dũng, Phó Giám đốc Sở VHTT TP Huế, khung pháp lý đối với việc tổ chức các giải đua ghe truyền thống đã được quy định khá rõ. Theo Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Thể dục, thể thao năm 2018, UBND các cấp có thẩm quyền quyết định tổ chức các giải thể thao quần chúng tại địa phương. Về quy chuẩn tổ chức, các giải đua phải tuân thủ các quy định tại Thông tư 09/2012/TT-BVHTTDL về tổ chức giải thể thao quần chúng; Thông tư 22/2014/TT-BVHTTDL về quản lý thi đấu đua thuyền truyền thống; và Thông tư 09/2025/TT-BVHTTDL về phân cấp thẩm quyền quản lý trong lĩnh vực văn hóa, thể thao và du lịch. Đối với các hành vi vi phạm, bạo lực trong thi đấu, Nghị định 46/2019/NĐ-CP đã quy định cụ thể các chế tài xử phạt. Thời gian tới, Sở VHTT sẽ tiếp tục hướng dẫn, đôn đốc các địa phương thực hiện nghiêm các quy định này. ■

BẦU CỬ QUỐC HỘI KHÓA XVI VÀ HĐND CÁC CẤP NHIỆM KỲ 2026 - 2031

Từ lá phiếu của mỗi cử tri đến khát vọng lớn của dân tộc

● PGS.TS BÙI HOÀI SƠN

Ngày 15.3 tới, cử tri cả nước sẽ bước vào ngày hội lớn của nền dân chủ: Bầu cử đại biểu Quốc hội khóa XVI và đại biểu HĐND các cấp nhiệm kỳ 2026-2031.

Diễn ra trong bối cảnh đất nước vừa tổ chức thành công Đại hội XIV của Đảng, cuộc bầu cử lần này không chỉ là sự kiện chính trị quan trọng mà còn là dịp để mỗi người dân thể hiện quyền làm chủ của mình đối với vận mệnh quốc gia. Từ những lá phiếu giản dị của hàng chục triệu cử tri trên khắp mọi miền đất nước, một khát vọng lớn hơn đang được gửi gắm: Khát vọng về một Việt Nam phát triển nhanh, bền vững, giàu bản sắc văn hóa và vững vàng bước tới những cột mốc lịch sử của năm 2030 và 2045.

Những định hướng lớn của đất nước được cụ thể hóa

Trong đời sống của mỗi quốc gia, có những thời khắc mà tinh thần dân chủ được thể hiện một cách rõ ràng và sống động nhất. Đối với Việt Nam, ngày bầu cử đại biểu Quốc hội và đại biểu HĐND các cấp chính là một thời khắc như vậy, một ngày hội của toàn dân, nơi mỗi người dân, bằng lá phiếu của mình, trực tiếp tham gia vào việc lựa chọn những người đại diện cho ý chí và nguyện vọng của mình trong bộ máy quyền lực nhà nước.

Từ nhiều năm qua, hình ảnh quen thuộc trong mỗi mùa bầu cử là những con đường rợp cờ hoa, những khu vực bỏ phiếu được trang hoàng trang trọng, và dòng người từ khắp các làng quê, phố phường, miền núi, hải đảo cùng đến thực hiện quyền và nghĩa vụ công dân. Trong khoảnh khắc ấy, mọi khoảng cách về nghề nghiệp, địa vị hay điều kiện sống dường như được thu hẹp lại, bởi tất cả đều bình đẳng trước lá phiếu, biểu tượng của quyền làm chủ của nhân dân. Chính trong những khoảnh khắc giản dị nhưng thiêng liêng ấy, tinh thần dân chủ được nuôi dưỡng và củng cố, trở thành nền tảng cho sự phát triển ổn định và bền vững của đất nước.

Hiến pháp năm 2013 khẳng định quyền bầu cử và ứng cử là quyền chính trị cơ bản của công dân. Điều đó có nghĩa rằng mỗi lá phiếu không chỉ mang giá trị pháp lý, mà còn mang ý nghĩa chính trị và tinh thần sâu sắc. Lá phiếu là sự lựa chọn của người dân đối với những người mà họ tin tưởng; là sự ủy quyền của nhân dân đối với những người đại diện của mình; và cũng là lời nhắc nhở về trách nhiệm của những người được bầu trước niềm tin của cử tri. Cuộc bầu cử năm 2026 diễn ra trong một bối cảnh đặc biệt của đất nước. Đại hội XIV của Đảng vừa được tổ chức thành công, mở ra một giai đoạn phát triển mới với những mục tiêu lớn và khát vọng mạnh mẽ cho tương lai dân tộc. Đại hội đã khẳng định quyết tâm đưa đất nước bước vào một giai đoạn phát triển nhanh và bền vững hơn, dựa trên khoa học - công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số, đồng thời tiếp tục xây dựng và phát huy giá trị văn hóa, con người Việt Nam như một nguồn lực nội sinh quan trọng của sự phát triển.

Trong bối cảnh ấy, cuộc bầu cử đại biểu Quốc hội khóa XVI và đại biểu HĐND các cấp không chỉ là việc lựa chọn những người đại diện cho một nhiệm kỳ mới, mà còn là bước chuyển từ tầm nhìn chiến lược của Đại hội XIV sang hành động cụ thể trong đời sống chính trị và xã hội. Đó là thời điểm để những định hướng lớn của đất nước được cụ thể hóa thông qua việc lựa chọn đội ngũ đại biểu đủ năng lực, bản lĩnh và trách nhiệm để tham gia vào việc hoạch định và thực thi các chính sách phát triển.

Khát vọng lớn hơn của dân tộc đang được gửi gắm

Nhìn rộng hơn trong tiến trình phát triển của đất nước, nhiệm kỳ 2026-2031 có thể được xem là một chặng đường bản lề. Đây là giai đoạn mở đầu cho việc hiện thực hóa những mục tiêu lớn mà đất nước đã đặt ra: Đến năm 2030, kỷ niệm 100 năm thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam, Việt Nam trở thành quốc gia đang phát triển có công nghiệp hiện đại, thu nhập trung bình cao; và đến năm 2045, kỷ niệm 100 năm thành lập nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa (nay là nước Cộng hòa XHCN Việt Nam), đất nước ta trở thành quốc gia phát triển, thu nhập cao. Những mục tiêu ấy không chỉ là các cột mốc thời gian trong chiến lược phát triển quốc gia, mà còn là biểu tượng của khát vọng vươn lên mạnh mẽ của cả dân tộc.

Để hiện thực hóa khát vọng ấy, vai trò của Quốc hội và các cơ quan dân cử ngày càng trở nên quan trọng. Quốc hội là nơi ban hành pháp luật, quyết định những chính sách lớn của đất nước và giám sát hoạt động của bộ máy nhà nước. Trong bối cảnh thế giới đang thay đổi nhanh chóng bởi những tiến bộ của khoa học - công nghệ, bởi những biến động của kinh tế và chính trị toàn cầu, những quyết sách của Quốc hội trong nhiệm kỳ tới sẽ có ảnh hưởng sâu rộng đến nhiều lĩnh vực của đời sống xã hội, từ phát triển kinh tế, đổi mới sáng tạo đến xây dựng văn hóa, phát triển con người và bảo đảm an sinh xã hội. Chính vì vậy, mỗi lá phiếu của cử tri hôm nay không chỉ đơn thuần là lựa chọn một người đại diện cho địa phương hay ngành nghề của mình. Mỗi lá phiếu còn là sự gửi gắm niềm tin vào những con người có khả năng góp phần dẫn dắt đất nước trong một giai đoạn phát triển mới; là sự lựa chọn những người đủ tâm, đủ tầm để cùng nhân dân hiện thực hóa những khát vọng lớn của dân tộc.

Sáng 8.3, cử tri đặc khu Trường Sa bỏ phiếu bầu đại biểu Quốc hội khóa XVI và HĐND các cấp nhiệm kỳ 2026-2031
Ảnh: TTXVN

Lá phiếu ấy vì thế mang trong mình nhiều tầng ý nghĩa. Đó là niềm tin của người dân vào hệ thống chính trị và vào những người đại diện của mình. Đó là trách nhiệm của mỗi công dân đối với vận mệnh quốc gia. Và sâu xa hơn, đó còn là biểu hiện của một khát vọng phát triển, khát vọng về một đất nước thịnh vượng, văn minh, giàu bản sắc văn hóa và có vị thế ngày càng cao trong cộng đồng quốc tế. Tuy nhiên, để những lá phiếu ấy thực sự mang trọn ý nghĩa của niềm tin và trách nhiệm, điều quan trọng không chỉ nằm ở không khí rộn ràng của ngày bầu cử mà còn ở chất lượng của sự lựa chọn. Trong một xã hội dân chủ, quyền bầu cử luôn đi kèm với trách nhiệm công dân. Mỗi cử tri cần tìm hiểu kỹ về chương trình hành động, năng lực, phẩm chất và quá trình công tác của các ứng cử viên, từ đó đưa ra lựa chọn một cách tỉnh táo và có trách nhiệm. Một lá phiếu được bỏ ra sau khi đã cân nhắc kỹ lưỡng lợi ích chung của đất nước và cộng đồng sẽ có giá trị lớn hơn rất nhiều so với một lá phiếu mang tính hình thức.

Đối với những người ứng cử, niềm tin của cử tri chính là trách nhiệm lớn nhất. Người đại biểu của nhân dân không chỉ cần có năng lực chuyên môn và kinh nghiệm công tác, mà còn phải có bản lĩnh chính trị, tinh thần phụng sự và sự gắn bó thực sự với nhân dân. Mỗi quyết định, mỗi ý kiến phát biểu, mỗi lá phiếu biểu quyết của người đại biểu tại nghị trường đều phải xuất phát từ lợi ích chung của đất nước và của nhân dân. Để ngày bầu cử thực sự trở thành ngày hội của toàn dân, trách nhiệm cũng thuộc về cả hệ thống chính trị trong việc tổ chức một cuộc bầu cử dân chủ, minh bạch, đúng pháp luật và thuận lợi nhất cho người dân. Từ việc lập danh sách cử tri, tổ chức các hội nghị tiếp xúc cử tri, đến công tác thông tin, tuyên truyền và chuẩn bị các khu vực bỏ phiếu, tất cả đều phải được thực hiện một cách chu đáo, khoa học và minh bạch. Chỉ khi mỗi công dân đều có điều kiện thuận lợi để thực hiện quyền bầu cử của mình, tinh thần dân chủ mới thực sự được phát huy trọn vẹn.

Ngày 15.3.2026, khi cử tri cả nước cầm trên tay lá phiếu của mình, đó không chỉ là một hành động chính trị đơn thuần. Đó là khoảnh khắc mỗi người dân cảm nhận sâu sắc hơn về vai trò của mình đối với tương lai đất nước. Từ những lá phiếu giản dị ấy, một khát vọng lớn hơn của dân tộc đang được gửi gắm, khát vọng về một Việt Nam phát triển nhanh, bền vững, giàu bản sắc văn hóa và ngày càng khẳng định vị thế của mình trên thế giới.

Có thể nói rằng, trong hành trình phát triển của đất nước, những bước ngoặt lớn đôi khi bắt đầu từ những hành động rất giản dị. Lá phiếu của mỗi người dân trong ngày bầu cử chính là một hành động như vậy. Từ những lá phiếu ấy, từ niềm tin và trách nhiệm của mỗi công dân, sức mạnh của nền dân chủ Việt Nam sẽ tiếp tục được củng cố, để đất nước vững bước trên con đường phát triển, để khát vọng lớn của dân tộc từng bước trở thành hiện thực. ■

Việt Nam tăng tốc quảng bá tại ITB Berlin 2026

● CẨM TÚ

Khi du lịch thế giới đối mặt nhiều biến động và đứt gãy chuỗi kết nối hàng không, cộng đồng doanh nghiệp du lịch và hàng không Việt Nam đã chủ động hiện diện, tăng cường quảng bá tại Hội chợ Du lịch quốc tế Berlin (ITB Berlin) - hội chợ du lịch lớn nhất thế giới, nhằm giới thiệu hệ sinh thái dịch vụ, mở rộng hợp tác và khẳng định sức hút của điểm đến Việt Nam.

Hệ sinh thái du lịch Việt Nam hiện diện nổi bật

ITB Berlin 2026 diễn ra trong bối cảnh đặc biệt khi hoạt động du lịch và hàng không quốc tế chịu tác động mạnh bởi những bất ổn địa chính trị, đặc biệt là xung đột mới bùng phát tại Trung Đông khiến nhiều tuyến bay bị gián đoạn. Vì vậy, câu chuyện về an toàn điểm đến và sự ổn định của thị trường trở thành chủ đề nổi bật trong hầu hết các cuộc thảo luận tại hội chợ năm nay.

Giữa bức tranh nhiều biến động của du lịch toàn cầu, khu vực châu Á - Thái Bình Dương tiếp tục được các chuyên gia đánh giá là vùng điểm đến đáng tin cậy. Trong dòng chảy ấy, Việt Nam đang từng bước khẳng định vị thế với sự tham gia ngày càng chủ động của cộng đồng doanh nghiệp du lịch và hàng không tại ITB Berlin.

Với những người nhiều năm theo dõi ITB Berlin, có thể nhận thấy sự thay đổi rõ rệt trong cách Việt Nam tham gia hội chợ. Nếu trước đây chủ yếu là các gian hàng quảng bá đơn lẻ, thì vài năm gần đây, sự hiện diện đã mang tính hệ sinh thái, thể hiện sự phối hợp giữa các doanh nghiệp lữ hành, khách sạn, khu nghỉ dưỡng, hàng không và các tổ chức xúc tiến. Tại ITB Berlin 2026, gần 80 doanh nghiệp du lịch Việt Nam tham gia trưng bày sản phẩm và dịch vụ.

Đặc biệt, quầy ẩm thực Việt Nam trở thành một trong những điểm dừng chân đông khách nhất khu triển lãm, với hàng dài du khách quốc tế chờ thưởng thức các món ăn đặc trưng. Chi tiết này cho thấy trong chiến lược quảng bá du lịch hiện đại, ẩm thực đang trở thành "đại sứ văn hóa" hiệu quả của điểm đến.

Trong bức tranh quảng bá du lịch Việt Nam tại ITB Berlin, hàng không luôn đóng vai trò trung tâm. Tại hội chợ năm nay, Vietnam Airlines tiếp tục là một trong những thương hiệu Việt Nam hiện diện nổi bật. Hãng tham gia ITB Berlin 2026 nhằm quảng bá thương hiệu, đồng thời củng cố hình ảnh Việt Nam như một điểm đến hấp dẫn đối với du khách châu Âu, đặc biệt là thị trường Đức. Ông Cao Chính Miên, Trưởng đại diện Vietnam Airlines tại Đức cho biết, hãng đang sở hữu lợi thế cạnh tranh đáng kể khi là hãng hàng không duy nhất khai thác các chuyến bay thẳng từ nhiều trung tâm hàng không lớn của châu Âu tới Việt Nam. Riêng thị trường Đức hiện có 17 chuyến bay mỗi tuần kết nối hai nước.

Một điểm đáng chú ý khác tại ITB Berlin 2026 là sự phối hợp giữa Saigontourist Group và Vietnam Airlines trong việc đồng tổ chức gian hàng quảng bá chung. Mô hình hợp tác này đã được duy trì nhiều năm tại các hội chợ du lịch quốc tế lớn và ngày càng cho thấy hiệu quả. Khi hàng không và du lịch cùng xuất hiện trong một không gian xúc tiến, thông điệp về điểm đến trở nên rõ ràng và thuyết phục hơn.

Bà Nguyễn Thị Ánh Hoa, Chủ tịch Saigontourist Group khẳng định: "Việc Saigontourist Group tiếp tục hiện diện và đồng tổ chức gian hàng tại ITB Berlin không chỉ thể hiện vai trò của một thương hiệu du lịch hàng đầu Việt Nam, mà còn góp phần quảng bá hình ảnh điểm đến Việt Nam tới cộng đồng doanh nghiệp và du khách quốc tế".

Một trong những nội dung được thảo luận nhiều tại ITB Berlin năm nay là sự dịch chuyển trong lựa chọn điểm đến của du khách. Ông Rob McIntyre, Tổng Giám đốc Pullman Singapore Orchard nhận định: "Trong thời điểm bất ổn, mọi người muốn chọn những nơi họ tin tưởng". Nhận định này phản ánh xu hướng ngày càng rõ nét đó là du khách ưu tiên những điểm đến an toàn, ổn định và có hệ thống dịch vụ đáng tin cậy.

Theo bà Andrea Koch từ Exo Travel, các công ty quản lý điểm đến (DMC) đóng vai trò đặc biệt quan trọng trong việc đảm bảo an toàn cho du khách quốc tế, thông qua các hệ thống hỗ trợ như đường dây nóng chăm sóc khách hàng 24/7 hoặc các dịch vụ hướng dẫn riêng. Bà cho rằng châu Á nói chung là khu vực rất an toàn đối với du khách gia đình và du khách nữ, vì vậy nhiều đối tác quốc tế cảm thấy yên tâm khi lựa chọn các điểm đến trong khu vực.

Gần 80 doanh nghiệp du lịch, hàng không Việt Nam quảng bá tại ITB Berlin 2026

Trong bối cảnh đó, nhiều doanh nghiệp Việt Nam đang chuyển hướng sang các mô hình du lịch có trách nhiệm và bền vững. Ông Kiên Lê, đại diện Panhou Retreat và Whale Island Resort cho biết, tại ITB Berlin 2026, các cuộc thảo luận trong ngành đã cho thấy sự chuyển dịch từ du lịch truyền thống sang những trải nghiệm mang lại tác động tích cực cho cộng đồng.

ITB Berlin "cửa sổ chiến lược" của xúc tiến du lịch quốc gia

Trong nhiều năm qua, ITB Berlin không chỉ là một hội chợ du lịch thông thường mà còn được xem là diễn đàn chiến lược của ngành Du lịch toàn cầu, nơi các quốc gia giới thiệu tầm nhìn phát triển điểm đến và tìm kiếm các đối tác thị trường dài hạn.

Đối với Việt Nam, việc duy trì sự hiện diện liên tục tại ITB Berlin cho thấy cách tiếp cận ngày càng chủ động trong hoạt động xúc tiến quốc tế, đó là đưa doanh nghiệp ra tuyến đầu của quảng bá điểm đến, đồng thời kết nối trực tiếp với mạng lưới đối tác toàn cầu. Dù năm nay khoảng 10% doanh nghiệp đăng ký tham dự không thể có mặt do gián đoạn chuyến bay liên quan đến căng thẳng tại Trung Đông, ITB Berlin 2026 vẫn là diễn đàn quan trọng để các doanh nghiệp gặp gỡ đối tác, cập nhật xu hướng và xây dựng chiến lược thị trường.

Sự tham gia của hàng chục doanh nghiệp cùng các thương hiệu lớn như Vietnam Airlines và Saigontourist Group cho thấy ngành Du lịch Việt Nam đang từng bước chuyển từ quảng bá hình ảnh sang xây dựng hệ sinh thái xúc tiến chuyên nghiệp, trong đó doanh nghiệp đóng vai trò trung tâm.

Trong bối cảnh du lịch thế giới đang tái cấu trúc mạnh mẽ sau nhiều biến động, sự chủ động của doanh nghiệp Việt Nam tại những "đấu trường" quốc tế như ITB Berlin không chỉ là hoạt động quảng bá đơn thuần. Đó còn là bước đi chiến lược để mở rộng thị trường, gia tăng kết nối hàng không và từng bước định vị Việt Nam như một điểm đến an toàn, hấp dẫn và có sức cạnh tranh cao trên bản đồ du lịch toàn cầu. ■

Ninh Chữ sẽ là một trong những khu du lịch trọng điểm

Thủ tướng Chính phủ vừa ban hành Quyết định phê duyệt Quy hoạch chung xây dựng Khu du lịch quốc gia Ninh Chữ (Khánh Hòa) đến năm 2045.

Theo quy hoạch, phạm vi lập quy hoạch là dải không gian ven biển phía nam tỉnh Khánh Hòa, gồm một phần các xã: Công Hải, Vĩnh Hải, Ninh Hải, Xuân Hải, Phước Dinh, Cà Ná và các phường: Đông Hải, Ninh Chữ với quy mô khoảng 10.200 ha trên đất liền và khoảng 2.000 ha mặt biển phục vụ hoạt động du lịch, dịch vụ.

Mục tiêu của quy hoạch nhằm xây dựng Khu du lịch quốc gia Ninh Chữ trở thành một trong những khu du lịch trọng điểm của cả nước, có hệ thống hạ tầng kỹ thuật và hạ tầng xã hội đồng bộ; sản phẩm du lịch đa dạng, chất lượng cao, có khả năng cạnh tranh trong khu vực và quốc tế. Đồng thời, góp phần thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội khu vực ven biển phía nam tỉnh Khánh Hòa, gắn với bảo tồn các giá trị cảnh quan, sinh thái và văn hóa đặc trưng.

Quy hoạch định hướng phát triển theo mô hình tuyến đa trung tâm, gồm 3 phân vùng lớn với 8 phân khu chức năng. Trong đó, khu vực bãi biển Bình Sơn - Ninh Chữ được xác định là trung tâm du lịch trọng điểm… **MINH LÝ**

Bãi biển Bình Sơn - Ninh Chữ, khu vực trung tâm của Khu du lịch quốc gia Ninh Chữ theo quy hoạch đến năm 2045 Ảnh: T.TÂM

TRIỂN KHAI THỰC HIỆN NGHỊ QUYẾT SỐ 80-NQ/TW VỀ PHÁT TRIỂN VĂN HÓA VIỆT NAM:

Phát triển văn hóa số - Động lực mới cho sự phát triển bền vững

● **ĐÌNH TOÁN**

Trong dòng chảy chuyển đổi số mạnh mẽ hiện nay, Nghị quyết số 80-NQ/TW của Bộ Chính trị về phát triển văn hóa Việt Nam không chỉ đặt ra yêu cầu xây dựng, phát triển nền văn hóa tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc mà còn nhấn mạnh nhiệm vụ phát triển văn hóa số. Phát triển văn hóa số vì thế không đơn thuần là ứng dụng công nghệ vào lĩnh vực văn hóa, mà là quá trình kiến tạo môi trường mới để hình thành nhân cách, bồi dưỡng tri thức, nuôi dưỡng khát vọng và bản lĩnh của con người Việt Nam trong thời đại số.

Đột phá trong tư duy lý luận, thực tiễn

Cụ thể, Nghị quyết đã nêu rõ phải bảo đảm đầy đủ quyền thụ hưởng và sáng tạo văn hóa, tiếp cận bình đẳng văn hóa; phát triển dịch vụ văn hóa, đáp ứng tốt hơn nhu cầu của nhân dân. Xây dựng và vận hành nền tảng văn hóa số toàn dân, cung cấp miễn phí hoặc với chi phí thấp các dịch vụ thư viện số, bảo tàng số, nghệ thuật biểu diễn trực tuyến, lớp học nghệ thuật trực tuyến nhằm thu hẹp khoảng cách thụ hưởng văn hóa giữa các vùng, miền, tầng lớp nhân dân.

Theo TS Đặng Vũ Cảnh Linh, Phó Viện trưởng Viện Đào tạo, bồi dưỡng cán bộ và nghiên cứu khoa học (Ủy ban Trung ương MTTQ Việt Nam), Nghị quyết số 80-NQ/TW nhấn mạnh nhiệm vụ phát triển văn hóa số đã thể hiện sự đột phá quan trọng trong tư duy lý luận, thực tiễn của Đảng và Nhà nước ta; nhìn nhận không gian số như một không gian văn hóa đa chiều, đầy đủ, có tính hệ thống chứ không chỉ đơn thuần là hạ tầng công nghệ hay công cụ truyền tải thông tin, phục vụ các nhu cầu xã hội.

Cùng với sự mở rộng xuyên biên giới trên môi trường mạng, văn hóa số bước đầu được định hình, vận hành với đầy đủ các thành tố văn hóa như ngôn ngữ, biểu tượng, giá trị… phản ánh quá trình giao lưu, tiếp biến, chọn lọc, sáng tạo và loại trừ giá trị không phù hợp. Phát triển không gian số không chỉ tạo nên các sản phẩm văn hóa phong phú, đa dạng mà còn đáp ứng nhu cầu cảm thụ, biểu đạt và sáng tạo văn hóa của các nhóm xã hội, các thế hệ, giai tầng với những hệ giá trị khác nhau.

"Điểm đột phá của Nghị quyết nằm ở chỗ thay vì coi chuyển đổi số chỉ là hiện đại hóa kỹ thuật, Nghị quyết đã đặt vấn đề ở tầng sâu hơn là cần xây dựng nền tảng giá trị và phát triển con người trên cơ sở các biện pháp quản lý hướng tới nhu cầu, lợi ích, sự tôn trọng quyền con người trong môi trường số. Đây là quan điểm phát triển toàn diện, khi văn hóa không đứng ngoài chuyển đổi số, mà trở thành trụ cột định hướng cho sự phát triển bền vững của con người và xã hội trong kỷ nguyên mới", TS Đặng Vũ Cảnh Linh cho biết.

"Lấy cái đẹp, dẹp cái xấu" trên môi trường số

Thực tế, không gian số đã trở thành "môi trường sống" thiết yếu của con người hiện đại. Ngày nay, con người học tập, lao động, giao tiếp, giải trí, chia sẻ các giá trị văn hóa và thể hiện bản thân trong không gian số gần như hằng ngày, hằng giờ. Do đó, không gian số cũng là môi trường văn hóa trực tiếp tác động đến việc định hình và phát triển nhân cách con người. Phát triển văn hóa số không chỉ đặt ra yêu cầu quản lý nội dung, kỹ thuật trên mạng, mà quản lý còn cần định hướng tới chuẩn mực hành vi, đạo đức và trách nhiệm tích cực của công dân trong không gian số.

Đối với giới trẻ, sự hình thành và phát triển nhân cách trong môi trường văn hóa số có phần mạnh mẽ hơn các thế hệ trước. Văn hóa số nếu được định hướng và quản lý đúng, tích cực sẽ góp phần hình thành thế hệ công dân trẻ có năng lực số; có kiến thức sâu rộng, khả năng học hỏi, sáng tạo cao; biết tôn trọng kỷ cương, pháp luật và ứng xử văn minh trên không gian mạng.

Ngược lại, nếu thiếu định hướng và nền tảng giá trị, môi trường số có thể tác động tiêu cực đến quá trình phát triển nhân cách, gia tăng sự lệch chuẩn hành vi, bạo lực ngôn từ, lối sống thực dụng hoặc phụ thuộc vào sự công nhận ảo. Do đó, phát triển văn hóa số theo tinh thần Nghị quyết số 80-NQ/TW sẽ góp phần xây dựng nhân cách con người Việt Nam trong thời đại mới có bản lĩnh văn hóa, năng lực số và có trách nhiệm xã hội, thay vì không gian số chỉ tạo ra những con người công nghệ thuần túy.

Để phát triển văn hóa số theo đúng tinh thần của Nghị quyết số 80-NQ-TW, TS Đặng Vũ Cảnh Linh cho rằng, phải tiếp tục các chương trình đầu tư tổng thể cho văn hóa và văn hóa số, đổi mới cơ chế đầu tư theo hướng đặt hàng sản phẩm/dịch vụ văn hóa số, tạo thị trường bình đẳng công - tư. Hoàn thiện cơ chế phối hợp liên ngành, phát triển hạ tầng, công nghệ, chính sách ưu đãi vốn, thuế, đất đai cho doanh nghiệp đầu tư phát triển văn hóa số.

Ngoài ra, phải tăng cường đào tạo nguồn nhân lực trẻ, thúc đẩy quảng bá, xuất khẩu sản phẩm văn hóa số; ứng dụng khoa học, công nghệ, đổi mới, sáng tạo trong việc nâng cao các sản phẩm văn hóa số "made in Vietnam"… Điều này sẽ tạo điều kiện cho quá trình sản xuất, lưu hành sản phẩm văn hóa số đa dạng, chất lượng, giàu tri thức và bản sắc, đủ sức hấp dẫn để trở thành dòng chủ lưu.

"Cùng với đó, ngành Văn hóa cần sớm nghiên cứu, tham mưu, xây dựng chiến lược văn hóa số, quảng bá quốc gia trên môi trường số; tăng cường bảo hộ quyền tác giả; xây dựng hệ thống chỉ tiêu thống kê và cơ sở dữ liệu ngành công nghiệp văn hóa; nâng cao năng lực đội ngũ làm chính sách và quản trị văn hóa số", TS Đặng Vũ Cảnh Linh chia sẻ.

TS Đặng Vũ Cảnh Linh cũng đề xuất, các đơn vị liên quan cần đẩy mạnh truyền thông để toàn xã hội thấy rõ vai trò của sản phẩm văn hóa số trong giữ gìn, quảng bá các giá trị văn hóa dân tộc; khuyến khích đội ngũ KOLs, người có ảnh hưởng tích cực lan tỏa nội dung giá trị theo tinh thần "lấy cái đẹp, dẹp cái xấu"; phát huy tinh thần phản biện xã hội đối với nội dung lệch chuẩn trên không gian mạng. Đi kèm với đó là đẩy mạnh giáo dục kỹ năng số cho thanh thiếu niên và cả cộng đồng về chuẩn mực ứng xử, chống tin giả, tự bảo vệ trên mạng, hình thành "bộ lọc" cá nhân thông minh và có văn hóa trên môi trường số.

Tăng cường các sáng kiến, hoạt động hỗ trợ lan tỏa sản phẩm tích cực qua hệ thống truyền thông của các tổ chức như tổ chức cuộc thi, trại sáng tác để phát hiện sản phẩm tốt, tài năng trẻ; mở rộng các hình thức tập huấn kỹ năng số, kỹ năng ứng phó rủi ro trên mạng; tham gia xây dựng các thiết chế văn hóa trong tổ chức, hội viên, cộng đồng; phối hợp chặt với gia đình, nhà trường và cơ quan quản lý để giữ môi trường văn hóa số an toàn, lành mạnh và phát triển bền vững. ■

Phát triển văn hóa số là một trong những nhiệm vụ quan trọng được Nghị quyết số 80 - NQ/TW nhấn mạnh

Trải nghiệm làng quê Việt Nam qua e-brochure

Trung tâm Thông tin du lịch (Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam) vừa ra mắt ấn phẩm điện tử (e-brochure) chuyên đề du lịch nông thôn, đưa đến một không gian trải nghiệm sống động, nơi bức tranh làng quê Việt Nam hiện lên trọn vẹn và đầy chiều sâu. E-brochure mở ra một thế giới trải nghiệm đa chiều, đưa người xem qua những áng văn giàu hình ảnh, đi sâu vào từng ngóc ngách của đời sống làng quê, nơi mỗi sản phẩm OCOP hay mỗi làng nghề truyền thống đều mang trong mình một câu chuyện riêng biệt.

Tính năng nổi bật nhất của e-brochure là sự tích hợp công nghệ đa phương tiện, tạo nên một trải nghiệm "chạm" vào đa giác quan. Những hình ảnh với độ phân giải cao bắt trọn vẻ đẹp lao động bình dị và những nụ cười chân chất của người nông dân. Đan xen vào đó là những thước phim sống động như đưa du khách len lỏi qua rạch nước rợp bóng dừa hay ngắm nhìn toàn cảnh núi non bạt ngàn từ góc máy flycam rộng lớn, xóa nhòa đi mọi khoảng cách địa lý.

Đặc biệt, tính năng thuyết minh giọng nói đã biến ấn phẩm thành một người bạn đồng hành đầy thấu cảm. Độc giả có thể vừa đọc, vừa lắng nghe lời thuyết minh dẫn dắt qua từng vùng đất, xen lẫn là những thước phim với thanh âm nguyên bản như tiếng thoi đưa lách cách nhịp nhàng, tiếng chim hót lảnh lót giữa đồi cây, hay điệu đờn ca tài tử réo rắt vang lên giữa mênh mông sông nước.

L.HƯƠNG

LỄ HỘI VIỆT - NHẬT TẠI TP.HCM:

Nhịp cầu văn hóa của hai quốc gia

Bài, ảnh: THÙY TRANG

Trong hai ngày 7-8.3, Công viên 23 Tháng 9 (phường Bến Thành, TP.HCM) trở thành không gian giao lưu văn hóa sôi động khi Lễ hội Việt - Nhật lần thứ 11 năm 2026 (JVF11) diễn ra với nhiều hoạt động phong phú.

Phát biểu khai mạc, ông Võ Văn Minh, Chủ tịch HĐND TP.HCM cho biết, sau hơn một thập kỷ tổ chức, Lễ hội Việt - Nhật tại TP.HCM đã trở thành sự kiện giao lưu văn hóa quốc tế có ý nghĩa đặc biệt, là biểu tượng sinh động cho tình hữu nghị và sự gắn kết giữa nhân dân hai nước. Từ một hoạt động giao lưu văn hóa, lễ hội đã phát triển thành không gian kết nối đa lĩnh vực như văn hóa, nghệ thuật, thương mại, du lịch và giao lưu nhân dân, góp phần làm sâu sắc hơn quan hệ Đối tác chiến lược toàn diện Việt Nam - Nhật Bản.

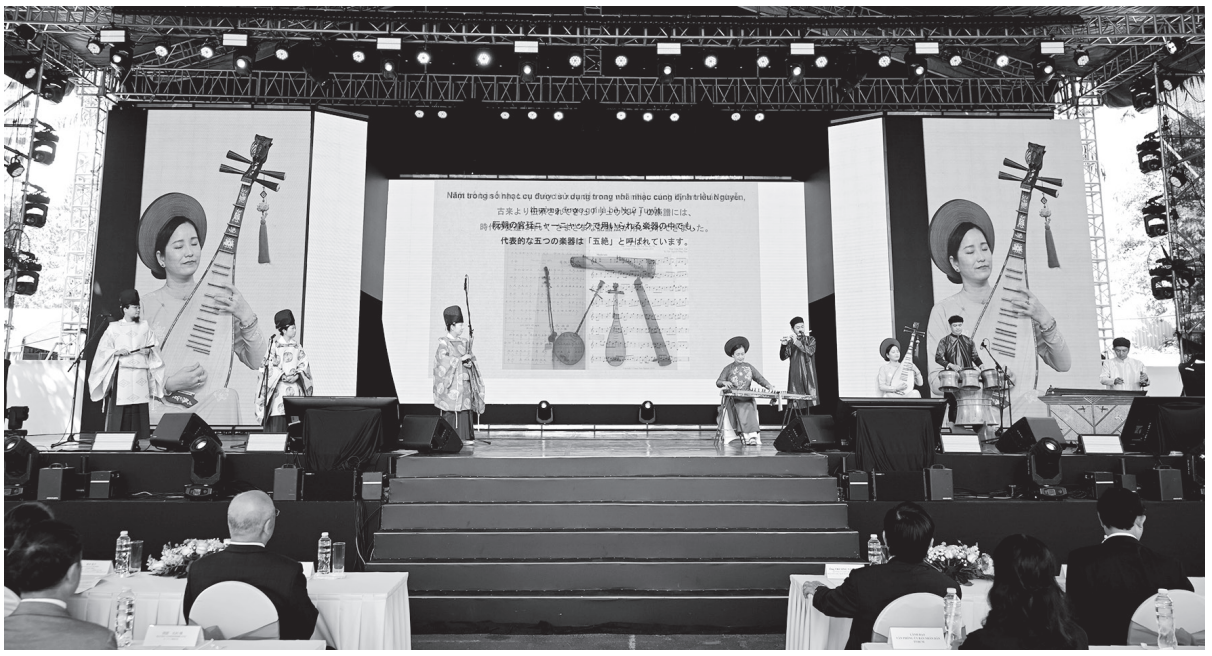

Nguyên Chủ tịch nước Trương Tấn Sang cùng đại biểu hai nước thể hiện thông điệp "Cùng nắm chặt tay nhau" tại khai mạc Lễ hội

Không gian giao lưu văn hóa đa sắc

Theo ông Minh, đây cũng là kỳ lễ hội đầu tiên được tổ chức trong bối cảnh TP.HCM hoàn tất việc sắp xếp lại đơn vị hành chính, mở rộng không gian đô thị. Với quy mô và tiềm lực phát triển mới, thành phố đặt mục tiêu tăng cường hợp tác quốc tế trên nhiều lĩnh vực, trong đó Nhật Bản là một đối tác quan trọng.

Ông Takebe Tsutomu, Trưởng ban Danh dự Ban tổ chức Lễ hội Việt - Nhật phía Nhật Bản, Cố vấn đặc biệt Liên minh Nghị sĩ hữu nghị Nhật - Việt nhận định, việc lễ hội được duy trì và tổ chức thường niên tại TP.HCM đã góp phần tạo nên một nhịp cầu văn hóa giữa hai quốc gia. Theo ông, quan hệ Việt Nam - Nhật Bản có nhiều điểm tương đồng về tinh thần và giá trị sống. Ông Takebe Tsutomu chia sẻ: "Nếu Nhật Bản có hoa anh đào thì Việt Nam có hoa sen. Hai loài hoa sống trong những điều kiện tự nhiên khác nhau nhưng đều giữ vị trí đặc biệt trong tâm hồn người dân. Quan hệ Việt Nam - Nhật Bản cũng vậy, mỗi quốc gia có bản sắc riêng nhưng cùng chia sẻ những giá trị chung như sự cần cù, tình yêu gia đình và khát vọng hòa bình".

Biểu diễn nghệ thuật tại Lễ hội Việt - Nhật lần thứ 11 năm 2026

Kết nối truyền thống với tương lai

Một trong những điểm thu hút tại lễ hội là khu vực biểu diễn nghệ thuật ngoài trời. Tại đây, nhiều chương trình ca nhạc, múa truyền thống, trình diễn thời trang và biểu diễn đường phố được tổ chức xuyên suốt trong hai ngày. Sự kết hợp giữa các tiết mục của nghệ sĩ Việt Nam và Nhật Bản mang lại bầu không khí trẻ trung, sôi động cho lễ hội.

Chương trình nghệ thuật năm nay có sự tham gia của các ca sĩ Việt Nam như Đông Nhi, B Ray và Captain Boy. Từ phía Nhật Bản, nhóm nhạc Psychic Fever from Exile Tribe xuất hiện trong chương trình biểu diễn giao lưu, thu hút đông đảo khán giả trẻ. Bên cạnh âm nhạc, nhiều hoạt động văn hóa cộng đồng cũng được tổ chức như trình diễn Yosakoi, workshop thiết kế kimono, cuộc thi thiết kế áo dài hay các chương trình cosplay trong khuôn khổ sự kiện COS-MIC Asia lần đầu tiên được đưa vào lễ hội. Ở khu vực giao lưu thể thao, khán giả có thể theo dõi hoặc trực tiếp tham gia các hoạt động như trượt ván, nhảy breaking, nhảy dây Double Dutch và đạp xe hữu nghị. Những hoạt động này hướng đến việc tạo thêm không gian giao lưu cho người dân hai nước.

Không gian ẩm thực và giới thiệu sản phẩm cũng là điểm dừng chân đông khách. Tại đây, các gian hàng giới thiệu nhiều món ăn quen thuộc của Nhật Bản như sushi, takoyaki, ramen bên cạnh các món Việt Nam. Ngoài ra, nhiều doanh nghiệp hai nước cũng tham gia quảng bá sản phẩm, dịch vụ du lịch và các

Các hoạt động giao lưu văn hóa, nghệ thuật thứ 11

chương trình hợp tác kinh doanh. Theo Ban tổ chức, chương trình giao lưu thương mại, ẩm thực, văn hóa và du lịch năm nay có quy mô lớn nhất từ trước đến nay, với hơn 300 gian hàng của doanh nghiệp Việt Nam và Nhật Bản.

Ngoài các hoạt động tại Công viên 23 Tháng 9, lễ hội còn có chuỗi sự kiện với chủ đề "Gagaku và Nhã nhạc - Kết nối truyền thống với tương lai". Ngày 9 và 10.3, tại Nhạc viện TP.HCM diễn ra workshop giới thiệu nhạc cụ truyền thống và chương trình biểu diễn giao lưu giữa Gagaku của Nhật Bản và Nhã nhạc cung đình Việt Nam. Sự kiện do Nhạc viện TP.HCM phối hợp Hiệp hội Giao lưu Quốc tế Âm nhạc Nhật Bản tổ chức, với sự tham gia của các nghệ sĩ Khoa Âm nhạc Truyền thống (Nhạc viện TP.HCM) và đoàn nghệ sĩ Gagaku Nhật Bản. Gagaku là loại hình âm nhạc cung đình Nhật Bản có lịch sử hơn một nghìn năm. Đây là sự kết hợp giữa các yếu tố âm nhạc và vũ đạo cổ xưa của Nhật Bản với những ảnh hưởng từ khu vực Đông Á. Qua nhiều thế kỷ, Gagaku được bảo tồn và phát triển trong môi trường cung đình, trở thành một trong những loại hình nghệ thuật tiêu biểu của Nhật Bản. Năm 2009, Gagaku được UNESCO ghi danh vào Danh sách Di sản văn hóa phi vật thể đại diện của nhân loại.

Trong khi đó, Nhã nhạc, âm nhạc cung đình Việt Nam là loại hình nghệ thuật gắn với các nghi lễ hoàng gia thời phong kiến. Với hệ thống bài bản chặt chẽ và phong cách biểu diễn trang nghiêm, Nhã nhạc phản ánh đời sống văn hóa cung đình Việt Nam trong nhiều thế kỷ. Nhã nhạc được UNESCO công nhận là Kiệt tác Di sản truyền khẩu và phi vật thể của Nhân loại vào năm 2003.

Kết nối giá trị, vun đắp tình hữu nghị

Thứ trưởng Thường trực Bộ Ngoại giao Việt Nam Nguyễn Minh Vũ nhấn mạnh, văn hóa luôn giữ vị trí đặc biệt trong tiến trình phát triển của mỗi quốc gia. Nghị quyết số 80 của Trung ương đã khẳng định rõ quan điểm phát triển văn hóa của Việt Nam. Đó là văn hóa không chỉ là nền tảng tinh thần của xã hội mà còn là nguồn lực nội sinh, động lực quan trọng cho sự phát triển nhanh và bền vững. Trong bối cảnh tình hình quốc tế và khu vực ngày càng phức tạp, cạnh tranh gia tăng, sức mạnh mềm từ văn hóa, bản sắc và giá trị con người càng trở thành yếu tố quan trọng quyết định vị thế của mỗi quốc gia.

t của các bạn trẻ tại tại Lễ hội Việt - Nhật lần

Theo ông Nguyễn Minh Vũ, trong quan hệ quốc tế, giao lưu văn hóa và giao lưu nhân dân chính là cầu nối bền vững giúp tăng cường sự hiểu biết, tin cậy và gắn bó giữa các dân tộc. Với quan hệ Việt Nam - Nhật Bản, mục tiêu của hợp tác không chỉ là phát triển kinh tế hay mở rộng khuôn khổ hợp tác, mà còn hướng tới mang lại lợi ích thiết thực cho người dân hai nước, đồng thời củng cố tình hữu nghị giữa nhân dân hai quốc gia. Hiện nay, quan hệ Đối tác chiến lược toàn diện Việt Nam - Nhật Bản đang phát triển tốt đẹp trên nhiều lĩnh vực như kinh tế, đầu tư, khoa học - công nghệ, giao lưu văn hóa, hợp tác địa phương, cũng như các lĩnh vực mới như đổi mới sáng tạo, chuyển đổi số và chuyển đổi xanh. Trong tiến trình đó, TP.HCM luôn là địa phương năng động, giữ vai trò kết nối quan trọng trong hợp tác giữa hai nước. Thứ trưởng cho rằng sau hơn 10 năm tổ chức, lễ hội Việt - Nhật tại TP.HCM đã trở thành nhịp cầu hữu nghị, góp phần tăng cường giao lưu nhân dân và làm sâu sắc hơn quan hệ hai nước.

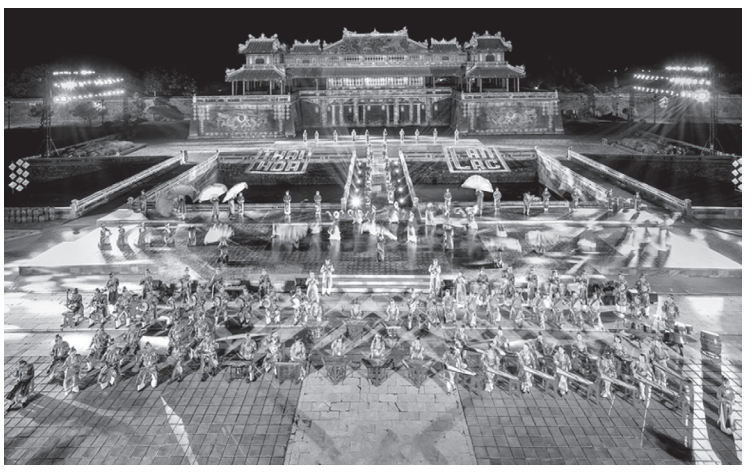
Theo ông Shimada Tomoaki, Thứ trưởng Bộ Ngoại giao Nhật Bản, sự kiện mang đến cho khách tham quan cơ hội trải nghiệm nhiều khía cạnh khác nhau của đời sống văn hóa, kinh tế và xã hội của hai quốc gia. Thứ trưởng Shimada Tomoaki bày tỏ kỳ vọng những hoạt động tại lễ hội sẽ giúp người dân hai nước có thêm trải nghiệm và hiểu biết lẫn nhau, qua đó củng cố mối quan hệ hữu nghị giữa Việt Nam và Nhật Bản. Qua nhiều năm tổ chức, Lễ hội Việt - Nhật tại TP.HCM dần trở thành điểm hẹn quen thuộc của cộng đồng người Nhật đang sinh sống, làm việc tại thành phố và người dân địa phương. Đây cũng là dịp để các tổ chức, doanh nghiệp và cá nhân hai nước gặp gỡ, trao đổi và tìm kiếm cơ hội hợp tác.

Sau hơn mười năm tổ chức, lễ hội không chỉ dừng lại ở những chương trình biểu diễn hay gian hàng trưng bày, mà đã trở thành một không gian gặp gỡ của cộng đồng, nơi những câu chuyện văn hóa, đời sống và con người của hai quốc gia được chia sẻ một cách gần gũi và tự nhiên. Trong bối cảnh quan hệ Việt Nam - Nhật Bản ngày càng phát triển, những hoạt động giao lưu như vậy tiếp tục góp phần duy trì sự gắn kết giữa nhân dân hai nước, đồng thời mở ra thêm nhiều cơ hội hợp tác trong tương lai. ■

Festival Huế trước yêu cầu đổi mới mô hình

● **TS PHAN THANH HẢI**

Trong bối cảnh Huế bước vào giai đoạn phát triển mới với vị thế thành phố trực thuộc Trung ương, việc đổi mới mô hình Festival Huế đang trở thành yêu cầu cấp thiết nhằm phát huy giá trị di sản, thúc đẩy kinh tế văn hóa và từng bước hiện thực hóa mục tiêu xây dựng Huế trở thành "Thành phố Festival của châu Á".

Tuần lễ Festival Huế năm 2022 Ảnh: NHẬT ANH

Festival Huế ra đời từ nhận thức mới về vai trò của văn hóa và di sản trong phát triển. Từ kỳ Festival đầu tiên năm 2000, sự kiện này đã trở thành một không gian giao lưu văn hóa rộng mở, nơi các giá trị của Quần thể di tích Cố đô Huế, Nhã nhạc cung đình, các lễ hội truyền thống và nghệ thuật dân gian được giới thiệu đến bạn bè quốc tế.

Qua hơn 20 năm phát triển, Festival Huế đã từng bước trở thành một thương hiệu văn hóa, du lịch quốc gia. Không gian lễ hội ngày càng được mở rộng từ khu vực Đại Nội ra toàn đô thị, từ các sân khấu nghệ thuật lớn đến các không gian cộng đồng như công viên, quảng trường, làng nghề và các vùng đầm phá, biển đảo. Festival Huế vì thế không chỉ là sự kiện của riêng ngành văn hóa mà đã trở thành một lễ hội chung của cộng đồng cư dân Cố đô. Trên phương diện kinh tế - xã hội, mỗi kỳ Festival thu hút hàng trăm nghìn lượt du khách, góp phần kích thích sự phát triển của du lịch, dịch vụ và thương mại. Festival cũng tạo điều kiện để phục hồi và phát huy nhiều loại hình nghệ thuật truyền thống như ca Huế, tuồng cung đình, múa cung đình, các lễ hội dân gian và các làng nghề thủ công.

Đồng thời, thông qua Festival, Huế đã thiết lập được nhiều mối quan hệ hợp tác quốc tế trong lĩnh vực văn hóa - nghệ thuật. Điều này góp phần nâng cao vị thế của Huế trong mạng lưới các thành phố văn hóa của khu vực và mở ra nhiều cơ hội giao lưu quốc tế. Bên cạnh những thành tựu đáng ghi nhận, thực tiễn tổ chức Festival Huế cũng cho thấy một số hạn chế cần được nhìn nhận một cách thẳng thắn.

Trước hết, mô hình festival định kỳ hai năm một lần đã bộc lộ những hạn chế trong bối cảnh du lịch trải nghiệm ngày càng phát triển. Việc tập trung quá nhiều hoạt động trong một thời gian ngắn khiến hiệu quả lan tỏa chưa thật sự bền vững, đồng thời tạo áp lực lớn lên hạ tầng đô thị. Thứ hai, một số chương trình nghệ thuật vẫn chưa tạo được dấu ấn thật sự mạnh mẽ về sáng tạo, chưa khai thác hết chiều sâu của di sản văn hóa Huế. Trong khi đó, xu hướng của các festival lớn trên thế giới hiện nay là sự kết hợp hài hòa giữa di sản truyền thống, nghệ thuật đương đại và các ngành công nghiệp sáng tạo. Thứ ba, việc kết nối Festival với đời sống cộng đồng và với các ngành kinh tế sáng tạo như thiết kế, ẩm thực, thủ công mỹ nghệ hay công nghệ số vẫn còn nhiều dư địa để phát triển. Những vấn đề này cho thấy Festival Huế cần được đổi mới về mô hình tổ chức để phù hợp với giai đoạn phát triển mới của thành phố.

Trong tầm nhìn xây dựng Huế, Thành phố Festival của châu Á, Festival Huế cần được tái cấu trúc theo hướng hiện đại và bền vững hơn. Trước hết, việc chuyển từ mô hình festival định kỳ sang mô hình festival bốn mùa, với chuỗi sự kiện văn hóa, du lịch diễn ra quanh năm bắt đầu từ năm 2022 cho thấy, đây là cách làm phù hợp hơn. Sự đổi mới này tạo ra dòng chảy lễ hội liên tục, tăng thời gian lưu trú của du khách và góp phần nâng cao hiệu quả khai thác du lịch. Tuy nhiên, Festival bốn mùa cũng cần có những điểm nhấn trọng điểm để tôn vinh, quảng bá chiều sâu và vẻ đẹp đặc biệt của Huế, nhất là di sản văn hóa cung đình.

Thứ hai, Festival Huế cần gắn kết chặt chẽ hơn với kinh tế di sản và công nghiệp văn hóa. Các hoạt động lễ hội cần mở rộng sang các lĩnh vực sáng tạo như thiết kế, thời trang, ẩm thực, nghệ thuật thị giác, nghệ thuật sắp đặt và các hình thức biểu đạt nghệ thuật đương đại. Thứ ba, cần đẩy mạnh chuyển đổi số trong tổ chức festival, thông qua các nền tảng truyền thông số, các ứng dụng du lịch thông minh và các trải nghiệm văn hóa, nghệ thuật trên không gian số. Thứ tư, cần mở rộng sự tham gia của cộng đồng. Người dân, các nghệ nhân, các làng nghề và các nhóm sáng tạo trẻ cần được khuyến khích trở thành những chủ thể tích cực của lễ hội.

Đặc biệt, để nâng cao tầm vóc và tính chuyên nghiệp của Festival Huế, cần thành lập Hội đồng cố vấn Festival và lựa chọn Tổng đạo diễn Festival. Hội đồng cố vấn nên bao gồm những chuyên gia có uy tín trong nước và quốc tế trong lĩnh vực văn hóa, nghệ thuật, lễ hội, du lịch và công nghiệp sáng tạo. Hội đồng này sẽ đóng vai trò tư vấn chiến lược, định hướng nội dung và đảm bảo tầm nhìn dài hạn cho Festival. Bên cạnh đó, Tổng đạo diễn Festival cần là người có tài năng nghệ thuật, giàu ý tưởng sáng tạo, có kinh nghiệm tổ chức các sự kiện văn hóa quy mô lớn và có uy tín quốc tế. Với vai trò là "nhạc trưởng" của toàn bộ chương trình, Tổng đạo diễn sẽ góp phần định hình phong cách nghệ thuật và tạo dấu ấn sáng tạo riêng cho Festival Huế.

Trong tầm nhìn dài hạn, Festival Huế không chỉ là một sự kiện văn hóa, du lịch mà còn là một cơ chế phát triển đô thị dựa trên văn hóa. Thông qua Festival, Huế có thể định vị mình như một trung tâm giao lưu văn hóa quốc tế và một điểm đến sáng tạo của khu vực Đông Nam Á. Festival Huế cũng là một công cụ quan trọng để hiện thực hóa các định hướng lớn của Đảng và Nhà nước về phát triển văn hóa. Khi được tổ chức một cách sáng tạo và bền vững, Festival sẽ góp phần cụ thể hóa mục tiêu của Nghị quyết 54-NQ/TW về xây dựng Huế trở thành trung tâm văn hóa đặc sắc của cả nước, đồng thời thực hiện tinh thần của Nghị quyết 80-NQ/TW trong việc đưa văn hóa trở thành nguồn lực nội sinh và động lực quan trọng của phát triển.

Trong bối cảnh cạnh tranh ngày càng mạnh mẽ giữa các đô thị văn hóa trên thế giới, việc xây dựng những festival có tầm vóc quốc tế cũng chính là cách để nâng cao quyền lực mềm văn hóa của quốc gia. Với lợi thế đặc biệt về di sản, lịch sử và bản sắc văn hóa, Huế hoàn toàn có thể trở thành một trung tâm festival lớn của khu vực, đồng thời từng bước tham gia sâu hơn vào các mạng lưới sáng tạo toàn cầu như Mạng lưới các Thành phố Sáng tạo của UNESCO.■

TRUYỀN HÌNH VIỆT TRƯỚC SỨC ÉP CẠNH TRANH TỪ SHOW NGOẠI:

Đừng ngại thử nghiệm cái mới

● **ĐÌNH NAM**

Sự bùng nổ của nhiều chương trình giải trí nước ngoài trên nền tảng số đang tạo sức ép cạnh tranh ngày càng lớn đối với các show truyền hình nội địa. Từ những chương trình quảng bá văn hóa, du lịch, âm nhạc, thậm chí là cả khai thác yếu tố tâm linh..., nhiều nội dung ngoại được đầu tư quy mô đang nhanh chóng thu hút sự quan tâm của đông đảo khán giả Việt.

Show "Đại chiến vận mệnh" của Hàn Quốc hút khán giả Việt bởi nhân vật chính là các pháp sư, người xem tử vi, tarot...

Sức ép từ những show "độc, lạ"

Trong vài năm trở lại đây, các chương trình truyền hình Việt Nam đang phải đối mặt với áp lực cạnh tranh ngày càng lớn từ những sản phẩm giải trí nước ngoài. Không chỉ dừng lại ở việc mua bản quyền và Việt hóa các format quốc tế, thị trường còn chứng kiến sự "đổ bộ" trực tiếp của nhiều show ngoại thông qua các nền tảng số. Những show đình đám của Hàn Quốc như *Produce 101* hay các chương trình giải trí khác như *Running man*, *Street woman fighter*... nhanh chóng tạo nên làn sóng người hâm mộ tại Việt Nam.

Đặc biệt, khán giả nước nhà đang "phát sốt" với show tâm linh của Hàn Quốc *Battle of fates (Đại chiến vận mệnh)*. Giữa lúc thị trường truyền hình thực tế ngập tràn các chương trình ca nhạc, hẹn hò... đã trở nên quen thuộc, *Đại chiến vận mệnh* xuất hiện như một làn gió mới, nhanh chóng thu hút sự chú ý. Chương trình "sinh tồn" tâm linh từ xứ sở Kim chi gây ấn tượng khi không chỉ khai thác yếu tố huyền bí, mà còn trở thành một cuộc cạnh tranh đầy kịch tính nhưng không kém phần giải trí.

Thực tế, áp lực cạnh tranh từ các chương trình nước ngoài phản ánh rõ sự thay đổi trong thói quen tiếp cận và thưởng thức nội dung của khán giả Việt, đặc biệt trong bối cảnh các nền tảng số ngày càng phổ biến. Nếu như trước đây, khung giờ vàng trên các kênh trong nước gần như mặc định thu hút đông đảo người xem, thì nay khán giả có thể chủ động lựa chọn nội dung theo sở thích cá nhân, không bị giới hạn bởi lịch phát sóng. Trong khi các gameshow nước ngoài liên tục đổi mới hình thức, sáng tạo thử thách và đầu tư công nghệ sân khấu hiện đại, một số chương trình trong nước lại rơi vào tình trạng lặp lại mô típ quen thuộc, thiếu yếu tố bất ngờ.

Các chương trình nước ngoài thường được đầu tư quy mô lớn, có chiến lược "chiêu mộ" khách mời và khả năng tạo hiệu ứng truyền thông xuyên biên giới. Trong khi các đơn vị sản xuất chương trình trong nước nhiều lúc gặp khó về nguồn lực sản xuất. Tâm lý dè dặt trong thử nghiệm ý tưởng mới dẫn đến tình trạng các chương trình lặp lại công thức cũ.

Đột phá nhưng phải giữ bản sắc

Trong bối cảnh khán giả ngày càng dễ dàng tiếp cận các show quốc tế qua nền tảng số, truyền hình Việt Nam muốn cạnh tranh sòng phẳng với show ngoại cần bắt đầu từ việc "nâng cấp" tư duy sản xuất. Thay vì chạy theo mô típ quen thuộc hoặc mua format rồi Việt hóa một cách an toàn, nhà sản xuất nên đầu tư mạnh vào khâu phát triển ý tưởng gốc. Một ngành công nghiệp giải trí bền vững không thể phụ thuộc mãi vào kịch bản nhập khẩu. Việc xây dựng ê kíp sản xuất có sức sáng tạo tốt, am hiểu văn hóa bản địa, đồng thời cập nhật xu hướng toàn cầu sẽ giúp tạo ra những format "made in Vietnam", đậm bản sắc văn hóa dân tộc và đủ sức xuất khẩu ra thị trường khu vực.

Cùng với đó, vấn đề còn nằm ở việc chuẩn hóa quy trình sản xuất theo tiêu chuẩn quốc tế. Nhiều show nước ngoài thành công nhờ hệ thống vận hành chuyên nghiệp, từ tiền kỳ, ghi hình đến hậu kỳ đều có kịch bản chi tiết và kiểm soát chất lượng nghiêm ngặt. Gameshow ngoại thu hút khán giả Việt không chỉ nhờ nội dung mà còn bởi câu chuyện hay, nhịp dựng nhanh, âm thanh - ánh sáng ấn tượng và chiến lược truyền thông bài bản. Trước mắt, các đơn vị sản xuất cần mạnh dạn đầu tư công nghệ hiện đại, tiệm cận tiêu chuẩn quốc tế và phát triển đội ngũ hậu kỳ có khả năng kể chuyện bằng hình ảnh, thay vì chỉ dựng lại những diễn biến một cách tuyến tính.

Đặc biệt, chiến lược nội dung nên khai thác sâu bản sắc dân tộc Việt Nam thay vì cố gắng sao chép sự hào nhoáng của chương trình nước ngoài. Chúng ta có kho tàng văn hóa dân gian, ẩm thực, âm nhạc và câu chuyện vùng miền phong phú - đây là chất liệu quý để tạo ra những chương trình khác biệt. Một show khai thác bản sắc truyền thống nhưng được dàn dựng theo phong cách hiện đại hoàn toàn có thể tạo hiệu ứng mới mẻ, vừa đáp ứng thị hiếu giải trí, vừa góp phần quảng bá hình ảnh quốc gia.

Ngoài ra, đã đến lúc nghiên cứu, sớm cho phép các nhà sản xuất thí điểm những format mới chưa từng xuất hiện tại Việt Nam trong phạm vi, thời lượng và đối tượng khán giả được kiểm soát rõ ràng. Thay vì kiểm duyệt nặng về tiền kiểm, có thể tăng cường hậu kiểm dựa trên bộ tiêu chí cụ thể về nội dung, hình ảnh và thông điệp. Điều này giúp ê kíp sáng tạo có "không gian" bứt phá, nhưng vẫn ý thức rõ về "thuần phong mỹ tục".

Một chương trình muốn "kéo dài tuổi thọ" để cạnh tranh được với show nước ngoài cần giải pháp đầu tư dài hạn. Các nhà đài và đơn vị sản xuất cần nhìn chương trình giải trí như một dự án phát triển thương hiệu lâu dài, thay vì chỉ tính toán lợi nhuận theo từng mùa. Khi có chiến lược 3-5 năm cho một format, nhà sản xuất sẽ có thời gian hoàn thiện, điều chỉnh và tạo dựng được tệp khán giả trung thành. Chỉ khi kết hợp được sáng tạo nội dung, chuyên nghiệp hóa sản xuất, phát triển nhân lực và tư duy đa nền tảng, chương trình truyền hình Việt Nam mới có thể đứng vững và cạnh tranh sòng phẳng với các show giải trí quốc tế. ■

Đường đua phim Việt dịp 30.4 thêm sắc màu kinh dị dân gian

Sau khi nhiều dự án điện ảnh Việt như *Anh hùng, Phí phông: Quỷ máu rừng thiêng, Đại tiệc trăng máu 8* lần lượt công bố lịch phát hành, bộ phim Heo 5 móng cũng dự kiến ra rạp vào cuối tháng 4, góp mặt trong đường đua phim Việt dịp lễ 30.4.

Phim do đạo diễn Lưu Thành Luân thực hiện - người từng gây chú ý với các tác phẩm kinh dị tâm linh như *Quỷ cẩu* và *Linh miêu: Quỷ nhập tràng*.

Nếu *Quỷ cẩu* khai thác nỗi ám ảnh từ tín ngưỡng dân gian Bắc Bộ và *Linh miêu: Quỷ nhập tràng* gây tò mò với chất liệu tâm linh miền Trung, thì *Heo 5 móng* đưa khán giả đến vùng Tây Nam Bộ - nơi lưu giữ nhiều trầm tích văn hóa của cộng đồng Khmer. Trong phim xuất hiện nhiều yếu tố văn hóa tâm linh đặc trưng như nghi lễ múa bóng rỗi, loại hình diễn xướng dân gian gắn với tín ngưỡng thờ Mẫu và thường được biểu diễn trong các lễ hội đình miếu. Bên cạnh đó, những hình ảnh đầu tiên của phim cũng giới thiệu các nét văn hóa truyền thống như điệu múa Apsara của người Khmer hay múa Chằn (Dặm) thường xuất hiện trong sân khấu Dù kê.

Câu chuyện *Heo 5 móng* được lấy cảm hứng từ một truyền thuyết dân gian bí ẩn. Theo lời kể của người Khmer, vào đầu thập niên 1990 từng xuất hiện một con heo cái có năm móng, sau đó được gửi đến Chùa Dơi vì người dân không dám nuôi hay giết thịt con vật mang hình thái kỳ lạ này. Trong quan niệm dân gian của người Khmer, heo 5 móng có hình dạng giống bàn tay con người, được xem là loài vật mang linh tính hoặc chứa oán khí của những linh hồn chết oan - "thân heo nhưng nghiệp người".

Đạo diễn Lưu Thành Luân cho biết, ngoài yếu tố huyền bí của truyền thuyết, chính nét đẹp văn hóa tín ngưỡng đặc sắc của người Khmer là điều khiến anh và nhóm biên kịch F35 Story càng nghiên cứu càng thấy hấp dẫn. Vì vậy, ê kíp mong muốn đưa những giá trị văn hóa này lên màn ảnh rộng thông qua bộ phim.

HỒNG HẠNH

NHẠC PHIM VIỆT:

Sức sống vượt những khung hình

● **TRUNG NGHĨA**

Điện ảnh nước nhà gần đây không chỉ khẳng định vị thế bằng những kịch bản sáng tạo, diễn xuất tinh tế, doanh thu phòng vé ấn tượng, mà còn chinh phục khán giả bằng các giai điệu đầy cuốn hút. Từ chỗ chỉ đóng vai trò phụ trợ, nhiều ca khúc trong phim (OST) đã vượt khỏi khuôn khổ màn ảnh, lan tỏa mạnh mẽ trên sân khấu và các nền tảng số.

Nhiều ca khúc nhạc phim có sức lan tỏa mạnh mẽ (Ảnh: NSND Thanh Lam và Văn Mai Hương trong MV "Hoa gạo")

Cầu nối phim và khán giả

Hiện tượng đáng chú ý là nhạc phim *Thỏ ơi!!* - bộ phim đang dẫn đầu doanh thu mùa Tết. Các ca khúc trong phim đều do chính những nghệ sĩ tham gia diễn xuất thể hiện. Điều này tạo ra sự nối dài cảm xúc giữa nhân vật và tiếng hát, thay vì tách biệt hai không gian như trước đây.

Trước hết là *Hoa gạo* - ca khúc từng được biết đến qua giọng hát của Hà Trần trong album *Hà Trần 98-03*. Sau hơn hai thập kỷ, bài hát trở lại trong diện mạo mới, do NSND Thanh Lam và ca sĩ Văn Mai Hương song ca.

Bản phối guitar tối giản, không gian đen - trắng của MV, cùng sự đối thoại giữa hai thế hệ giọng ca đã biến *Hoa gạo* thành một lớp nghĩa mới trong phim. Nếu NSND Thanh Lam mang đến chiều sâu từng trải, thì Văn Mai Hương lại thể hiện sự mong manh, giằng xé nội tâm. Ở đây, nhạc phim không chỉ minh họa cao trào, mà còn là một lớp dẫn dắt ngầm, đẩy tâm lý nhân vật lên cao. Nhờ vậy, *Hoa gạo* không đơn thuần là bản cover, mà trở thành một hiện tượng tái sinh trong bối cảnh điện ảnh mới.

Song song đó, ca khúc *Giữ anh em làm cũng không xong* do LyLy sáng tác và thể hiện cũng tạo hiệu ứng mạnh trên các nền tảng số. Với màu sắc ballad buồn đặc trưng, bài hát được "đo ni đóng giày" cho tuyến cảm xúc giữa Hải Linh (Lyly) và Thế Phong (Vĩnh Đam) trong phim. Việc LyLy vừa diễn xuất vừa thể hiện ca khúc giúp tiếng hát trở thành phần tiếp nối tự nhiên của diễn xuất. MV đan xen giữa phân đoạn phim và không gian biểu diễn ban nhạc, tối giản nhưng hiệu quả, giúp người yêu nhạc dễ dàng tách bài hát ra khỏi phim để thưởng thức độc lập.

Cùng với *Thỏ ơi!!, Nhà ba tôi một phòng* cũng đầu tư vào các ca khúc trong phim. Diễn viên Anh Tú Atus đảm nhiệm 3 ca khúc: *Nhớ nhớ quên quên, Tình yêu hộp quẹt, Từ ngày hôm nay* với màu sắc tươi sáng, giai điệu bắt tai. Đây đều là sáng tác của nhạc sĩ, ca sĩ Nguyễn Đình Vũ, được đạo diễn, diễn viên Trường Giang đặt riêng cho phim. Nói về các ca khúc trong phim *Nhà ba tôi một phòng,* nghệ sĩ Anh Tú Atus cho biết: "Tú cũng khá bất ngờ khi anh Giang giao cho mình hát luôn nhạc phim. Vừa diễn xuất vừa được thể hiện nhạc phim là cơ hội đặc biệt, vậy nên Tú nhận lời. Tú mong âm nhạc sẽ giúp khán giả cảm nhận được rõ nét hơn nội tâm nhân vật, khán giả sau khi xem xong không chỉ nhớ đến nội dung phim mà còn cả những giai điệu đẹp đẽ".

Trong phim *Mùi phở,* những làn điệu dân gian Bắc Bộ như Xẩm, Chầu văn được biến tấu hiện đại, kết hợp với phần sản xuất âm nhạc của Christian Dinh Gulio cùng các nhạc sĩ, nhà sản xuất âm nhạc Việt Nam, tạo nên không gian nghe vừa quen vừa mới, phục vụ trực tiếp cho việc kể chuyện.

Trước đó, một số ca khúc trong phim cũng đã chinh phục đông đảo khán giả trẻ. Trong đó nổi bật là *Còn gì đẹp hơn* - OST phim *Mưa đỏ* của nghệ sĩ Nguyễn Hùng - diễn viên tham gia bộ phim. Bài hát được trình diễn trên nhiều sân khấu lớn sau khi phim công chiếu, đưa nghệ sĩ bước vào thị trường đại chúng mà vẫn giữ được bản sắc.

Nghệ sĩ Phan Mạnh Quỳnh từng gây chú ý với ca khúc *Lời hẹn* - nhạc phim *Thám tử Kiên: Kỳ án không đầu* của Victor Vũ. *Lời hẹn* nhanh chóng trở thành hiện tượng mạng sau khi phim ra mắt, thu hút hàng triệu lượt xem, nghe trên các nền tảng… Anh cũng khẳng định vị thế "ông hoàng nhạc phim" với các ca khúc như: *Có một chuyện tình* trong phim *Ngày xưa có một chuyện tình*, hay *Sau lời từ khước* của phim *Mai, Có chàng trai viết lên cây* trong phim *Mắt biếc*…

Giai điệu từ màn ảnh đến sân khấu và nền tảng số

Thực tế cho thấy, nhiều ca khúc gắn liền với phim Việt không chỉ vang lên trong rạp mà còn phủ sóng mạnh mẽ trên các sân khấu, nền tảng nghe nhạc trực tuyến và mạng xã hội. Khán giả có thể nghe lại bài hát trong những khoảnh khắc riêng tư, chia sẻ một đoạn điệp khúc như lời tự sự, hay để giai điệu ấy đồng hành trong những chuyến đi dài. Nhạc phim vì thế đang dần vượt khỏi vai trò "phụ họa" cho câu chuyện màn bạc để trở thành một phần quan trọng của âm nhạc đại chúng.

Sự lan tỏa ngày càng rõ nét của OST Việt là kết quả của một quá trình thay đổi tư duy trong sản xuất. Nếu trước đây âm nhạc thường được xem là bước hoàn thiện cuối cùng, thì nay nhiều nhà làm phim đã coi đó là một trụ cột trong chiến lược truyền thông và xây dựng thương hiệu. Nhạc phim được sáng tác song song với quá trình quay, thậm chí phát hành trước ngày công chiếu như một "lời chào" gửi đến khán giả.

Một yếu tố quan trọng khác là sự tham gia ngày càng sâu của các nhạc sĩ, ca sĩ có uy tín. Họ không chỉ viết ca khúc "đúng tình huống", mà còn tạo ra những bản nhạc có thể vang lên trên sân khấu, trong phòng trà hay giữa không gian số mà vẫn giữ nguyên sức nặng cảm xúc. Những nghệ sĩ am hiểu cấu trúc điện ảnh biết cách chắt lọc tâm lý nhân vật thành ca từ cô đọng, giai điệu ám ảnh. Chính sự giao thoa giữa tư duy âm nhạc và cảm quan điện ảnh ấy đã giúp nhiều bản OST chạm đến trái tim người nghe một cách tự nhiên và bền bỉ.

Không thể không nhắc đến vai trò của các nền tảng trực tuyến như YouTube, Spotify, Zing MP3... Những không gian số này đã trở thành "rạp chiếu thứ hai" cho nhạc phim. Một ca khúc có thể đạt hàng chục triệu lượt nghe, vượt xa lượng người trực tiếp đến rạp.

Đáng chú ý, ca khúc trong phim cũng mở ra cơ hội cho nhiều nghệ sĩ trẻ. Một ca khúc gắn với bộ phim ăn khách có thể trở thành bước ngoặt sự nghiệp, đưa tên tuổi người sáng tác hoặc thể hiện đến gần hơn với công chúng. Điều đó cho thấy sự lan tỏa mạnh mẽ của hệ sinh thái công nghiệp sáng tạo, nơi điện ảnh và âm nhạc không tồn tại tách rời mà bổ trợ lẫn nhau.

Trên thế giới, nhạc phim từ lâu đã trở thành hiện tượng văn hóa toàn cầu. Nhiều ca khúc vượt khỏi khuôn khổ các khung hình để trở thành biểu tượng đại chúng. Việt Nam đang bước đi trên con đường ấy theo cách riêng: Không sao chép, mà kết hợp ballad trữ tình, pop hiện đại với chất liệu dân gian, tạo nên bản sắc đặc thù. Nhạc phim Việt không chỉ "ăn theo" điện ảnh, mà đang dần khẳng định mình như một dòng chảy độc lập, phản ánh tâm hồn và nhịp sống đương đại.

Trong bối cảnh thị trường âm nhạc cạnh tranh khốc liệt, nơi hàng trăm MV ra mắt mỗi tháng nhưng không phải bài nào cũng để lại dấu ấn, điện ảnh đang trở thành "bối cảnh vàng" để âm nhạc tìm lại chiều sâu cảm xúc. Khi giai điệu được đặt trong một câu chuyện đủ mạnh, nó có thể vượt khỏi giới hạn bộ phim, có đời sống độc lập trong thị trường âm nhạc và ký ức công chúng. ■

122 nữ họa sĩ hội tụ trong triển lãm *Sắc xuân màu nhớ* mừng Ngày Quốc tế Phụ nữ 8.3

Vừa qua, Hội Mỹ thuật TP.HCM đã long trọng tổ chức triển lãm mỹ thuật với chủ đề *Sắc xuân màu nhớ,* nhân dịp kỷ niệm Ngày Quốc tế Phụ nữ 8.3. Đây là hoạt động nghệ thuật thường niên giàu ý nghĩa nhằm tôn vinh tài năng, vẻ đẹp sáng tạo và đóng góp của các nữ nghệ sĩ trong đời sống mỹ thuật.

Triển lãm năm nay quy tụ 122 nữ họa sĩ, bao gồm cả nghệ sĩ chuyên nghiệp và những cây cọ không chuyên. Không gian trưng bày gây ấn tượng bởi sự đa dạng về chất liệu và phong cách, từ gốm, sơn mài, acrylic đến lụa, sơn dầu và ghép gỗ. Nhiều tác phẩm mang dấu ấn sáng tạo riêng, trong đó hình tượng linh vật ngựa được thể hiện sinh động, mang lại nguồn năng lượng tươi mới cho toàn bộ triển lãm.

Bên cạnh hoạt động trưng bày tác phẩm, chương trình còn thêm phần đặc sắc với màn trình diễn áo dài của 35 nữ hội viên, tạo nên sự kết hợp hài hòa giữa mỹ thuật và thời trang truyền thống.

Không chỉ là sân chơi sáng tạo, triển lãm còn là dịp để các nữ nghệ sĩ khẳng định tài năng, thể hiện tâm hồn và góc nhìn đa chiều về cuộc sống thông qua hội họa. Hội Mỹ thuật TP.HCM cho biết sẽ tiếp tục duy trì hoạt động này hằng năm nhằm lan tỏa cảm hứng nghệ thuật và kết nối cộng đồng nữ nghệ sĩ tại thành phố.

B.T

Rộn ràng hội xuân từ những trò chơi dân gian

● NGÂN HÀ

Giữa nhịp sống hiện đại với vô vàn loại hình giải trí mới, tại nhiều làng quê ở Hà Tĩnh, những trò chơi dân gian vẫn bền bỉ hiện diện trong các lễ hội truyền thống. Từ sới vật, vòng kéo co đến bàn cờ người ngoài sân đình, trò chơi dân gian vừa tạo nên không khí rộn ràng ngày hội vừa góp phần gìn giữ bản sắc văn hóa vùng miền, kết nối cộng đồng và lưu giữ "hồn quê" qua từng thế hệ.

Giữ hồn lễ hội

Những ngày đầu Xuân Bính Ngọ, tại Hà Tĩnh diễn ra nhiều lễ hội truyền thống. Điểm đặc biệt ở địa phương này là trong nhiều năm qua, phần hội hầu như không thể thiếu các trò chơi dân gian như kéo co, đánh cờ tướng, đấu vật, đi cầu cạn, bịt mắt bắt vịt, chọi gà… Chính những trò chơi mộc mạc ấy đã trở thành hồn cốt của các lễ hội đầu năm nơi đây.

Tại thôn Sơn Nam, xã Cẩm Hưng, mỗi độ xuân về, người dân lại rộn ràng chuẩn bị cho Lễ hội tìm trâu và mở cửa rừng - một sự kiện thường niên mang đậm dấu ấn văn hóa. Dưới cây nêu và cột lễ, người dân thành kính dâng hương Thành hoàng làng, cầu mong mưa thuận gió hòa, mùa màng bội thu. Khi phần lễ kết thúc, không gian trang nghiêm dần nhường chỗ cho phần hội diễn ra ngay trên sân đình, nơi đời sống tâm linh hòa quyện với sinh hoạt cộng đồng.

Sức hút lớn nhất của lễ hội nằm ở các trò chơi dân gian được tổ chức giản dị nhưng thu hút hàng trăm người tham gia và cổ vũ. Góc này sợi dây thừng căng ngang sân đình, hai đội ghì chân, dồn sức trong tiếng hò reo vang dội của dân làng. Góc khác, người chơi bịt mắt xoay vòng giữa những lời chỉ dẫn xen lẫn tiếng cười rộn rã. Dưới tán đa cổ thụ hơn trăm năm tuổi, không khí hội xuân trở nên sôi động mà vẫn gần gũi, đậm chất hội làng.

Trẻ nhỏ đứng sát vòng dây, reo hò theo từng nhịp kéo; thanh niên trực tiếp nhập cuộc; người cao tuổi ngồi phía ngoài quan sát và cổ vũ. Nhờ phần hội sôi động ấy, lễ hội đã trở thành không gian tương tác, gắn kết cộng đồng. "Bọn trẻ trong làng rất hào hứng với những trò chơi dân gian tại lễ hội. Qua mỗi trò chơi, sự gắn kết, tình làng nghĩa xóm cũng được bồi đắp thêm", bà Trần Thị Lan (63 tuổi, trú thôn Sơn Nam, xã Cẩm Hưng) chia sẻ.

Tương tự, nhiều năm qua tại chùa Hương Tích (xã Can Lộc), trong lễ khai hội đầu năm, sau phần nghi thức trang trọng, nhiều hoạt động văn hóa, thể thao truyền thống cũng được tổ chức ngay trong khuôn viên lễ hội.

Sới vật cổ truyền luôn là nơi tập trung đông người nhất. Các đô vật thi đấu theo đúng luật, giữ tinh thần thượng võ và tôn trọng lẫn nhau. Mỗi thế đánh dứt khoát, đẹp mắt đều nhận được những tràng vỗ tay cổ vũ từ khán giả đứng vòng quanh. Ở khu vực khác, bàn cờ người thu hút đông đảo những người yêu thích bộ môn trí tuệ. Các "quân cờ" di chuyển theo hiệu lệnh, người xem theo dõi từng nước đi và bàn luận sôi nổi. Bên cạnh đó, kéo co, đẩy gậy, chọi gà hay bóng chuyền nam được tổ chức nối tiếp, tạo nên bầu không khí rộn ràng kéo dài suốt ngày hội.

Không khí rộn ràng tại Lễ hội tìm trâu và mở cửa rừng

Trò chơi cầu cạn trong lễ hội xã Cẩm Hưng

Nhiều du khách lần đầu về Hà Tĩnh không khỏi bất ngờ khi chứng kiến cảnh người dân tập trung đông quanh sới vật hay vòng kéo co. Trong bối cảnh các loại hình giải trí hiện đại ngày càng phổ biến, việc hàng nghìn người cùng theo dõi và cổ vũ cho những trò chơi truyền thống cho thấy sức hút không hề nhỏ. Anh Hoàng Hữu Long - du khách đến từ Hà Nội chia sẻ: "Đến Lễ khai hội chùa Hương Tích, điều khiến tôi bất ngờ nhất là các trò chơi dân gian được tổ chức khá bài bản. Hàng nghìn người vây quanh xem và cổ vũ cho thấy văn hóa dân gian ở Hà Tĩnh vẫn được gìn giữ tốt và có sức sống lâu dài".

Nhịp nối của lễ hội và cộng đồng

Không chỉ riêng lễ hội chùa Hương Tích, nhiều lễ hội truyền thống khác ở Hà Tĩnh như lễ hội đền Củi, lễ hội đền Chiêu Trưng và các hội làng ở vùng biển, vùng núi đều duy trì không gian cho trò chơi dân gian trong chương trình tổ chức. Sự hiện diện đồng đều này cho thấy đây không phải hoạt động mang tính phụ trợ, mà là một phần cấu thành của lễ hội, được địa phương chủ động gìn giữ và tổ chức qua nhiều năm.

Theo ông Nguyễn Viết Trường - Giám đốc Sở VHTTDL Hà Tĩnh, các lễ hội ở Hà Tĩnh, cùng phần lễ trang nghiêm, phần hội được tổ chức phong phú với các hoạt động văn hóa, văn nghệ, thể thao, trò chơi dân gian. Vì vậy, du khách đến đây vừa được chiêm bái cảnh quan vừa được trải nghiệm văn hóa bản địa, hiểu hơn về con người Hà Tĩnh chân thành, nghĩa tình và hiếu khách.

Các lễ hội ở Hà Tĩnh không chỉ là hoạt động tín ngưỡng, mà còn là sinh hoạt văn hóa cộng đồng, giàu ý nghĩa nhân văn, góp phần nuôi dưỡng đạo đức, gìn giữ truyền thống và lan tỏa lối sống hướng thiện trong xã hội.

Việc duy trì trò chơi dân gian trong các lễ hội đã góp phần làm sôi động đời sống văn hóa ở cơ sở. Thanh niên có dịp tham gia hoạt động tập thể, rèn luyện tinh thần đồng đội. Trẻ em được trực tiếp trải nghiệm những trò chơi truyền thống thay vì chỉ nghe kể qua sách vở. Người cao tuổi có cơ hội theo dõi và hướng dẫn, qua đó truyền lại kinh nghiệm cho thế hệ sau. Nhờ vậy, lễ hội vừa là hoạt động tín ngưỡng lại vừa là không gian sinh hoạt và giáo dục văn hóa cộng đồng.

Thực tế tại các địa phương cho thấy, Hà Tĩnh lựa chọn cách làm khá rõ ràng trong bảo tồn văn hóa lễ hội: Không chạy theo khẩu hiệu, mà duy trì đều đặn những sinh hoạt truyền thống vốn đã gắn bó với cộng đồng. Nhiều trò chơi dân gian được phục dựng hoặc tổ chức thường xuyên trong khuôn khổ lễ hội, đi kèm với việc bố trí không gian phù hợp, đảm bảo an toàn và tạo điều kiện để người dân trực tiếp tham gia.

Từ nền tảng đó, trò chơi dân gian cũng dần trở thành một phần trong định hướng phát triển du lịch văn hóa. Những hoạt động mang tính trải nghiệm như kéo co, đẩy gậy, cờ người, vật cổ truyền không chỉ tạo không khí hội xuân mà còn là điểm nhấn đối với du khách. Thay vì chỉ tham quan, chụp ảnh, nhiều người lựa chọn tham gia hoặc hòa mình vào không khí chung. Sự tương tác trực tiếp này tạo ấn tượng rõ nét hơn về đời sống văn hóa địa phương.

Ở góc độ rộng hơn, trong bối cảnh giao thoa và hội nhập mạnh mẽ, việc giữ gìn trò chơi dân gian là cách khẳng định bản sắc một cách cụ thể. Bản sắc không nằm ở những tuyên bố chung chung, mà thể hiện qua những hoạt động được duy trì đều đặn trong đời sống cộng đồng. Khi tiếng trống hội vẫn vang lên giữa sân làng và người dân còn hào hứng nhập cuộc, truyền thống vẫn có chỗ đứng vững chắc trong xã hội hiện đại. ■

Lan tỏa tình đoàn kết hữu nghị đặc biệt Việt Nam - Lào - Campuchia

Từ ngày 7-31.3, tại Ký túc xá sinh viên Lào (phường Xuân Hòa, TP.HCM), Bảo tàng Tôn Đức Thắng phối hợp cùng Thành đoàn TP.HCM và Liên hiệp các tổ chức Hữu nghị TP.HCM tổ chức trưng bày chuyên đề "Tình đoàn kết hữu nghị đặc biệt Việt Nam - Lào - Campuchia", nhân kỷ niệm 75 năm thành lập Mặt trận Đoàn kết Liên minh Việt Nam - Lào - Campuchia (11.3.1951 - 11.3.2026) và tưởng niệm 46 năm Ngày mất Chủ tịch Tôn Đức Thắng.

Trưng bày giới thiệu hơn 150 tài liệu, hình ảnh và hiện vật, tái hiện chặng đường hình thành, phát triển và gắn bó keo sơn của mối quan hệ đoàn kết đặc biệt giữa ba nước Việt Nam - Lào - Campuchia. Nội dung trưng bày đặc biệt nhấn mạnh vai trò và những đóng góp của Chủ tịch Tôn Đức Thắng trong việc xây dựng, củng cố khối liên minh đoàn kết chiến đấu giữa ba nước. Từ tư tưởng đoàn kết quốc tế trong sáng đến những hoạt động thực tiễn, những dấu ấn của Chủ tịch Tôn Đức Thắng đã góp phần làm sâu sắc thêm mối quan hệ hữu nghị bền chặt giữa Việt Nam, Lào và Campuchia.

Thông qua trưng bày, BTC mong muốn góp phần giáo dục truyền thống cách mạng, bồi dưỡng tinh thần đoàn kết quốc tế và nâng cao nhận thức, trách nhiệm của thế hệ trẻ, đặc biệt là sinh viên Việt Nam, Lào và Campuchia đang học tập tại TP.HCM. Qua đó tiếp tục khẳng định và lan tỏa những giá trị bền vững của tình hữu nghị đặc biệt giữa ba quốc gia, góp phần làm phong phú đời sống văn hóa - xã hội và tăng cường sự gắn kết giữa các cộng đồng trong khu vực.

ANH HUY

CHUYỆN CÁC NỮ ĐẠO DIỄN:

Phía sau ánh đèn sân khấu là người mẹ, người vợ đầy bản lĩnh

● THANH MAI - MỸ TRANG

Phía sau ánh đèn sân khấu, nhiều nữ đạo diễn đang lặng lẽ đảm đương những vai trò song hành: Vừa "cầm trịch" các vở diễn, vừa là người mẹ, người vợ nỗ lực cân bằng giữa đam mê sáng tạo và trách nhiệm gia đình. Những trải nghiệm đời sống ấy trở thành nguồn cảm hứng để họ gửi gắm vào tác phẩm các giá trị nhân văn và tình yêu thương. Câu chuyện về họ vì thế mở ra một góc nhìn giàu cảm xúc về hình ảnh người phụ nữ trong lĩnh vực nghệ thuật sân khấu hôm nay.

Là một người vợ, người mẹ và đạo diễn, NSƯT Lê Ánh Tuyết (ở giữa) luôn gửi gắm trong mỗi tác phẩm mình dàn dựng những thông điệp về tình yêu thương trong gia đình

Còn thở là còn làm nghề

Sân khấu vốn là miền đất khắc nghiệt. Sau ánh đèn rực rỡ là áp lực, là những đêm tập kéo dài và những quyết định không cho phép sai sót. Công việc đạo diễn từ lâu thường bị mặc định là "phần việc của đàn ông" bởi đòi hỏi khả năng tổ chức, điều hành tập thể cùng sức chịu đựng bền bỉ. Người đứng ở vị trí ấy phải bao quát toàn bộ vở diễn và là người chịu trách nhiệm cuối cùng khi cánh màn nhung khép lại.

Thế nhưng thực tế sân khấu Việt Nam cho thấy, không ít phụ nữ đã bước lên vị trí "cầm trịch" một cách đầy bản lĩnh và nội lực. Trên khắp cả nước có thể nhắc đến những gương mặt tiêu biểu như: NSND Bạch Tuyết, NSND Trịnh Thúy Mùi, NSND Hồng Vân, NSND Hoàng Quỳnh Mai, NSƯT Cao Ngọc Ánh, NSƯT Ánh Tuyết… Mỗi người một phong cách dàn dựng riêng, song họ gặp nhau ở điểm chung: Dám dấn dắt và dám chịu trách nhiệm đến cùng với tác phẩm của mình, góp phần tạo nên diện mạo đa sắc cho sân khấu đương đại.

Trong số đó, NSND Hoàng Quỳnh Mai là gương mặt quen thuộc với khán giả yêu Cải lương và Tuồng. Nhắc đến chị, đồng nghiệp dành nhiều mỹ từ như: "Phù thủy sân khấu", "nữ chiến binh", "người đàn bà ma thuật", "đóa mai vàng", "người đàn bà gánh cả sân khấu tuồng trên vai"… Năm 2025, chị giành giải Đạo diễn xuất sắc tại Liên hoan Tuồng và Dân ca kịch toàn quốc. Hai tác phẩm do chị dàn dựng: *Lửa cháy Phiên Ngung* (Nhà hát Sân khấu truyền thống Quốc gia Việt Nam) đoạt HCV và *Cung phi Điểm Bích* (Nhà hát Nghệ thuật Ca kịch Huế) giành HCB.

Theo NSND Hoàng Quỳnh Mai, nghề đạo diễn sân khấu chưa bao giờ bằng phẳng, bởi nghề này đòi hỏi một cái đầu tỉnh táo, đôi mắt tinh tường, trái tim đủ nóng và bờ vai đủ rộng để nâng đỡ cả chiều sâu mỹ học lẫn nền tảng văn hóa, âm nhạc, hội họa, văn chương. Có người từng nói về chị: "Trời sinh phận nữ nhưng là chí trai", bởi ẩn sau vẻ ngoài mềm mại là một nội lực và sự quyết liệt đến tận cùng với nghề.

NSND Hoàng Quỳnh Mai quan niệm rằng: "Đạo diễn mà không học thì không thể tiến bộ. Với tôi, mỗi vở diễn là một lần bắt đầu từ con số 0. Phụ nữ làm đạo diễn thì phải cố gắng gấp đôi, thậm chí 200%. Chỉ cần chậm một nhịp, sân khấu sẽ dễ trôi tuột, tác phẩm khó mà chạm đến độ chín". Theo chị, đạo diễn sân khấu phải vững nghề, nắm chắc thi pháp từng loại hình và hiểu sâu ngôn ngữ ước lệ truyền thống. Đổi mới là tất yếu, nhưng không được đánh mất "hồn cốt": Có thể làm mới hình thức, tiết tấu để gần khán giả trẻ, song Tuồng phải ra Tuồng, Chèo đúng Chèo, Cải lương giữ trọn tinh thần, không thể pha trộn tùy tiện.

Cân bằng giữa "nghệ thuật" và "gia đình"

Làm đạo diễn vốn đã là lựa chọn nhiều áp lực, nhưng với phụ nữ, lựa chọn ấy còn đồng nghĩa với việc chấp nhận nhịp sống không ổn định và một sự cân bằng mong manh giữa gia đình và nghệ thuật. Những ngày tập khuya, những giai đoạn cao điểm trước công diễn có thể kéo dài hàng tháng khiến quỹ thời gian dành cho gia đình bị thu hẹp. Không ít nữ đạo diễn phải mang kịch bản về nhà đọc khi con đã ngủ, tranh thủ chỉnh sửa từng chi tiết trong những khoảng thời gian hiếm hoi giữa vai trò người mẹ và người vợ.

Với đạo diễn, NSƯT Lê Ánh Tuyết (Trưởng đoàn Ca múa nhạc Nhà hát Tuổi Trẻ Việt Nam), để theo đuổi con đường đạo diễn lâu dài, sự ủng hộ từ gia đình là điều kiện tiên quyết. Chị chia sẻ, nếu không có một hậu phương đủ thấu hiểu, nữ đạo diễn rất dễ rơi vào trạng thái giằng xé giữa trách nhiệm và đam mê. Xã hội vẫn thường mặc định phụ nữ phải chu toàn vai trò nội trợ, chăm sóc con cái, trong khi nghề đạo diễn lại đòi hỏi sự hiện diện gần như toàn thời gian ở Nhà hát. NSƯT Lê Ánh Tuyết thừa nhận, nếu không có sự ủng hộ của chồng và người thân, chị khó có thể toàn tâm toàn ý với sân khấu. Chị làm việc dứt khoát, nguyên tắc khi đứng ở vị trí đạo diễn; nhưng khi trở về nhà, chị dành trọn thời gian cho chồng và hai con. Sự phân định rõ ràng ấy giúp chị giữ được cân bằng giữa công việc và cuộc sống gia đình.

Đặc biệt, chính vai trò người mẹ cũng tác động đến định hướng sáng tạo của chị. Là đạo diễn nhạc kịch tại Nhà hát Tuổi trẻ Việt Nam, chị luôn khao khát xây dựng các tác phẩm dành cho thiếu nhi và thanh thiếu niên có giá trị thẩm mỹ và giàu tư tưởng. Các vở nhạc kịch: *Trại hoa vàng, Khát vọng đỏ, Bầy chim thiên nga, Không gia đình, Rồi tôi sẽ lớn, Giấc mơ của Bờm, Bữa tiệc của Elsa*.... do NSƯT Lê Ánh Tuyết dàn dựng, không chỉ hướng tới yếu tố giải trí, mà còn gửi gắm thông điệp về tình yêu thương, sự trưởng thành và trách nhiệm. Với chị, nghệ thuật dành cho trẻ em không thể đơn giản, dễ dãi. Trẻ nhỏ có thể chưa đủ vốn sống, nhưng lại rất nhạy cảm với cái đẹp và cảm xúc chân thành. Vì vậy, mỗi tác phẩm đều được xây dựng với tinh thần chỉn chu, đảm bảo giá trị thẩm mỹ và tính giáo dục. Ở đây, kinh nghiệm của một người mẹ giúp chị thấu hiểu tâm lý khán giả nhỏ tuổi: Các em cần được nuôi dưỡng ước mơ, được dẫn dắt bằng những câu chuyện trong sáng nhưng sâu sắc.

Có thể thấy, phía sau những vở diễn được dàn dựng công phu là hành trình bền bỉ của những người phụ nữ vừa theo đuổi đam mê nghệ thuật, vừa gìn giữ mái ấm gia đình. Trong nhịp sống nhiều áp lực của nghề sân khấu, họ vẫn lặng lẽ dung hòa giữa vai trò đạo diễn với thiên chức làm mẹ, làm vợ, biến chính trải nghiệm đời sống thành chất liệu cho sáng tạo. Nhờ vậy, các tác phẩm không chỉ mang giá trị nghệ thuật mà còn thấm đẫm yêu thương và hơi thở đời sống. Câu chuyện của những nữ đạo diễn vì thế cũng là lời nhắc về bản lĩnh, sự hy sinh và vẻ đẹp của người phụ nữ Việt Nam hôm nay - những người vừa giữ lửa gia đình, vừa thắp sáng sân khấu, đặc biệt ý nghĩa trong dịp Ngày Quốc tế Phụ nữ 8.3. ■

Phát động "Tuần lễ gửi tiền tiết kiệm" chung tay hỗ trợ các gia đình khó khăn

Ban Đại diện Hội đồng quản trị Ngân hàng Chính sách xã hội (NHCSXH) tỉnh Tây Ninh đã phát động chương trình "Tuần lễ gửi tiền tiết kiệm, chung tay vì người nghèo", kêu gọi các tổ chức, cá nhân và nhân dân tham gia gửi tiền tiết kiệm nhằm góp phần tạo thêm nguồn lực hỗ trợ các gia đình có hoàn cảnh khó khăn.

Theo kế hoạch, chương trình được triển khai từ ngày 16.3-31.12, trong đó giai đoạn cao điểm tuyên truyền, vận động diễn ra từ 16.3-30.4. Hoạt động hướng tới việc vận động cán bộ, công chức, viên chức, người lao động, đoàn viên, hội viên và đông đảo người dân gửi tiền tiết kiệm, tiền nhàn rỗi tại hệ thống NHCSXH.

Thông qua chương trình, các nguồn vốn hợp pháp trong xã hội sẽ được huy động để bổ sung nguồn lực cho vay ưu đãi đối với hộ nghèo, hộ cận nghèo và các đối tượng chính sách, góp phần giúp nhiều gia đình có điều kiện phát triển sản xuất, cải thiện sinh kế và từng bước ổn định cuộc sống. Các tổ chức, cá nhân có thể tham gia gửi tiền tiết kiệm tại Chi nhánh NHCSXH tỉnh Tây Ninh, các Phòng giao dịch NHCSXH hoặc tại các Điểm giao dịch xã theo lịch giao dịch cố định hằng tháng. Người dân có thể lựa chọn hình thức gửi tiết kiệm có kỳ hạn hoặc không kỳ hạn tùy theo nhu cầu, với mức lãi suất áp dụng theo quy định của NHCSXH tại thời điểm gửi.

Không chỉ là hoạt động huy động nguồn vốn cho vay ưu đãi, chương trình còn mang ý nghĩa nhân văn sâu sắc khi mỗi khoản tiền tiết kiệm được gửi vào hệ thống NHCSXH đều góp phần tiếp sức cho những gia đình nghèo và gia đình chính sách có thêm cơ hội vươn lên, xây dựng cuộc sống ổn định và bền vững hơn.

T.MY

Tin vào "Những cô gái kim cương"

● BẢO ANH

Đội tuyển bóng đá nữ Việt Nam đang gặp khá nhiều khó khăn trong hành trình "săn vé" dự World Cup 2027 khi đang xếp thứ ba bảng C tại VCK Giải bóng đá nữ châu Á 2026. Dù vậy, cơ hội để "Những cô gái kim cương" vượt qua vòng bảng cũng là rất lớn và người hâm mộ tin họ sẽ tận dụng tốt để tiếp tục hành trình chông gai phía trước.

Tiếp tục cải thiện

Chiến thắng 2-1 trước Ấn Độ mang lại khởi đầu thuận lợi, nhưng thất bại 0-1 trước Đài Bắc Trung Hoa đã tiếp tục phơi bày một vấn đề đáng lo ngại, đó khả năng tận dụng cơ hội của các chân sút Việt Nam. Ở trận gặp Ấn Độ, các học trò của HLV Mai Đức Chung nhập cuộc khá tự tin và sớm có bàn thắng mở tỷ số. Tuy nhiên, thế trận không hề dễ dàng khi đối thủ gỡ hòa 1-1 ngay đầu hiệp hai. Khoảng thời gian sau đó chứng kiến sức ép liên tục của tuyển nữ Việt Nam về phía khung thành Ấn Độ. Hàng loạt cơ hội được tạo ra từ những pha tấn công biên, các tình huống phối hợp trung lộ lẫn dứt điểm từ xa. Dù vậy, các chân sút áo đỏ lại thiếu đi sự sắc bén ở những pha xử lý cuối cùng. Phải đến phút bù giờ, tiền vệ Nguyễn Thị Vạn Sự mới kịp thời tỏa sáng với bàn thắng quyết định, mang về chiến thắng quý giá.

Những dấu hiệu về sự thiếu hiệu quả trong khâu dứt điểm, tiếp tục lặp lại ở trận đấu tiếp theo với Đài Bắc Trung Hoa. Đội bóng của HLV Mai Đức Chung sớm phải nhận bàn thua ở phút 25. Khoảng thời gian còn lại của trận đấu đủ dài để các cô gái Việt Nam tìm kiếm bàn gỡ và thực tế họ cũng tạo ra không ít cơ hội nguy hiểm. Tuy nhiên, giống như trận gặp Ấn Độ, những pha kết thúc cuối cùng vẫn chưa đạt độ chính xác cần thiết. Bên cạnh vấn đề chuyên môn, yếu tố thời tiết cũng ảnh hưởng không nhỏ đến màn trình diễn của các cầu thủ. Việc phải thi đấu vào khung giờ giữa trưa với nền nhiệt cao khiến thể lực của các cầu thủ bị bào mòn nhanh chóng. Điều này phần nào tác động đến tốc độ triển khai bóng, khả năng duy trì áp lực cũng như sự chính xác trong các pha xử lý cuối cùng.

Người hâm mộ luôn tin tưởng các cô gái Việt Nam sẽ vượt khó thành công để tiếp tục hành trình "săn vé" dự World Cup 2027

HLV Mai Đức Chung cùng Ban huấn luyện chắc chắn sẽ phải tìm ra giải pháp để nâng cao hiệu quả tấn công, từ khâu chọn vị trí, xử lý bóng trong vòng cấm cho đến tâm lý thi đấu ở những thời điểm quyết định. Bởi ở những giải đấu lớn, sự khác biệt giữa chiến thắng và thất bại đôi khi chỉ nằm ở một khoảnh khắc chính xác. Hành trình phía trước vẫn còn nhiều thử thách, nhưng nếu khắc phục được điểm yếu trong khâu ghi bàn, đội tuyển nữ Việt Nam hoàn toàn có cơ sở để tiếp tục nuôi hy vọng hiện thực hóa giấc mơ World Cup lần thứ hai trong lịch sử.

Cơ hội đi tiếp vẫn rất lớn

Sau hai lượt trận tại bảng C, đội tuyển nữ Việt Nam đang tạm xếp thứ ba với 3 điểm, kém đội đầu bảng Nhật Bản 3 điểm, dù có cùng điểm số với Đài Bắc Trung Hoa, nhưng đứng sau do thua chỉ số phụ. Thất bại trước Đài Bắc Trung Hoa khiến đội tuyển nữ Việt Nam đánh mất quyền tự quyết trong cuộc đua giành vé trực tiếp vào tứ kết nhưng cánh cửa đi tiếp vẫn chưa hề khép lại. Trên thực tế, cơ hội để Huỳnh Như cùng các đồng đội góp mặt ở vòng knock-out vẫn được đánh giá rất sáng nếu xét trên tương quan cục diện các bảng đấu.

Theo thể thức giải, hai đội đứng đầu mỗi bảng cùng với hai đội xếp thứ ba có thành tích tốt nhất sẽ giành quyền vào tứ kết. Với tình hình hiện tại, nhiều khả năng tuyển nữ Việt Nam sẽ khép lại vòng bảng ở vị trí thứ ba bảng C, nếu không thể giành điểm trước Nhật Bản ở lượt trận cuối. Trong kịch bản này, đội bóng của HLV Mai Đức Chung sẽ kết thúc vòng bảng với 3 điểm và hiệu số bàn thắng bại âm. Khi đó, tấm vé đi tiếp sẽ được quyết định thông qua việc so sánh thành tích với các đội đứng thứ ba ở bảng A và bảng B.

Sau hai lượt trận, cục diện ở hai bảng đấu còn lại đang mang đến nhiều tín hiệu tích cực cho đội tuyển nữ Việt Nam (3 điểm, hiệu số 0). Tại bảng A, Philippines hiện chưa có điểm nào và đang sở hữu hiệu số -4, trong khi Iran cũng chưa có điểm với hiệu số -7. Hai đội này sẽ gặp nhau ở lượt trận cuối để tranh vị trí thứ ba của bảng. Tương tự ở bảng B, cả Uzbekistan và Bangladesh đều chưa giành được điểm nào. Uzbekistan đang có hiệu số -6, còn Bangladesh là -7. Trận đối đầu trực tiếp giữa hai đội ở lượt cuối sẽ quyết định đội xếp thứ ba của bảng đấu này.

So với các con số nói trên, tình thế của tuyển nữ Việt Nam vẫn tương đối khả quan. Nếu kết thúc vòng bảng với 3 điểm và hiệu số không quá tệ, thầy trò HLV Mai Đức Chung hoàn toàn có thể lọt vào nhóm hai đội xếp thứ ba có thành tích tốt nhất để giành quyền vào tứ kết. Điều quan trọng nhất lúc này là đội tuyển nữ Việt Nam phải hạn chế tối đa bàn thua trong cuộc chạm trán với Nhật Bản ở lượt trận ngày 10.3. Đội bóng "xứ Hoa anh đào" vốn là ứng cử viên hàng đầu cho chức vô địch và sở hữu đẳng cấp vượt trội. Vì vậy, một kết quả thua với cách biệt không quá lớn cũng có thể xem là thành công trong bối cảnh hiện tại.

Một yếu tố thuận lợi khác cho đội tuyển nữ Việt Nam là lịch thi đấu. Trận đấu với Nhật Bản sẽ diễn ra vào ngày 10.3, thời điểm mà các bảng A và B đã hoàn tất vòng bảng. Điều này giúp Ban huấn luyện đội tuyển Việt Nam nắm rõ các chỉ số cần thiết để tính toán chiến thuật, từ đó điều chỉnh cách tiếp cận trận đấu sao cho phù hợp nhất.

Không chỉ dừng lại ở cơ hội vào tứ kết, việc đi tiếp với tư cách đội xếp thứ ba bảng C còn có thể mang đến lợi thế ở chặng đường tranh vé dự World Cup 2027. Theo nhánh đấu dự kiến, nếu thua ở tứ kết, đội tuyển nữ Việt Nam sẽ bước vào vòng Play-off châu lục - nơi các đội thua tứ kết tiếp tục cạnh tranh suất dự World Cup. Khi đó, đối thủ của đội tuyển nữ Việt Nam nhiều khả năng chỉ là đội xếp thứ ba của bảng A (Philippines, Iran) hoặc bảng B (Uzbekistan, Bangladesh). Cơ hội vẫn đang ở phía trước. Vấn đề còn lại là đội tuyển nữ Việt Nam cần thể hiện bản lĩnh và sự tỉnh táo trong trận đấu cuối cùng. Chỉ cần kiểm soát tốt thế trận và giữ hiệu số ở mức an toàn, cánh cửa tứ kết hoàn toàn có thể mở ra với thầy trò HLV Mai Đức Chung. ■

Nhiều hoạt động nhân 80 năm ngày thành lập ngành Thể dục thể thao

Theo kế hoạch, Lễ kỷ niệm 80 năm Ngày truyền thống ngành Thể dục thể thao (27.3.1946 - 27.3.2026) sẽ được tổ chức vào 8h30 ngày 28.3, tại Nhà hát Hồ Gươm, Hà Nội.

Dự kiến sẽ có khoảng 700 đại biểu dự lễ kỷ niệm. Đây là dịp để các thế hệ cán bộ, HLV, VĐV, trọng tài và những người công tác trong lĩnh vực thể dục thể thao trên cả nước cùng nhìn lại truyền thống 80 năm vẻ vang của ngành. Từ đó đề ra giải pháp, phương hướng cho chặng đường phát triển sắp tới.

Dự kiến bên cạnh lễ kỷ niệm chính, sẽ có nhiều hoạt động được tổ chức trong dịp này. Cụ thể, vào sáng ngày 27.3, Cục Thể dục Thể thao Việt Nam sẽ tổ chức Hội thảo Kinh tế Thể thao nhằm thảo luận các giải pháp phát triển bền vững cho ngành. Cùng ngày, tại Mỹ Đình sẽ diễn ra giải Pickleball kỷ niệm 80 năm với sự tham gia của đại diện nhiều tỉnh, thành phố.

Chương trình Gala "Vinh quang Thể thao Việt Nam" sẽ vinh danh và trao thưởng cho những HLV, VĐV xuất sắc nhất của thể thao nước nhà diễn ra vào buổi tối 27.3 cũng tại Mỹ Đình. Bên cạnh đó, một trong những hoạt động nhân văn và thiết thực nhất trong chuỗi kỷ niệm năm nay là "Ngày hội Sức khỏe Thể thao 2026" do Bệnh viện Thể thao Việt Nam tổ chức. Chia sẻ về kế hoạch này, Giám đốc Bệnh viện Lê Thanh Tùng cho biết, đơn vị sẽ tổ chức khám sức khỏe miễn phí cho toàn bộ cán bộ, công chức, viên chức trong ngành và người dân địa phương vào ngày 21.3.

Để chuẩn bị chu đáo, Bệnh viện sẽ gửi thư mời đến tất cả các đơn vị để đăng ký tham gia; thời hạn chốt danh sách là 16h30 ngày 13.3. Đáng chú ý, Bệnh viện huy động 100% cán bộ, công nhân viên đi làm trong ngày này để phục vụ nhân dân và đồng nghiệp. Đây là hoạt động cộng đồng, mang ý nghĩa nhân văn sâu sắc, góp phần thể hiện trách nhiệm của ngành Thể dục thể thao trong việc chăm sóc sức khỏe cho nhân dân, hướng tới mục tiêu chung của nền thể thao cách mạng, như lời dạy của Bác Hồ: "Dân cường thì quốc thịnh".

VÂN GIANG

QUẢN LÝ CÁ CƯỢC BÓNG ĐÁ:

Không thể chậm trễ

● **KHẢI HƯNG**

Vụ án "Xôi Lạc TV" cho thấy cá cược bóng đá chui đã vượt xa phạm vi vi phạm đơn lẻ, trở thành một vấn đề quản lý kinh tế - xã hội. Trong bối cảnh pháp lý đã có nhưng chưa đi vào thực tế, yêu cầu hợp pháp hóa có kiểm soát đặt cược bóng đá quốc tế ngày càng trở nên cấp thiết.

"Xôi Lạc TV" - cánh cửa dẫn dòng tiền vào cá cược chui

Có một dòng tiền lớn đang âm thầm chảy ra nước ngoài mỗi ngày, để lại nhiều hệ lụy xã hội. Đó là cá cược bóng đá "chui" trên không gian mạng. Vụ triệt phá hệ thống website thể thao lậu "Xôi Lạc TV" với quy mô dòng tiền lên tới gần 1.000 tỉ đồng một lần nữa phơi bày thực tế này và đồng thời đặt ra yêu cầu không thể trì hoãn, đó là phải đưa hoạt động đặt cược bóng đá quốc tế vào khuôn khổ quản lý hợp pháp.

Không phải ngẫu nhiên các hãng cá cược bất hợp pháp tiếp cận được thị phần lớn tại Việt Nam. "Cánh tay nối dài" của họ chính là các website thể thao lậu, nơi thu hút hàng triệu lượt truy cập bằng nội dung xem bóng đá miễn phí rồi điều hướng người xem sang các nền tảng cá cược. Hệ thống "Xôi Lạc TV" vừa bị triệt phá là ví dụ điển hình. Theo cơ quan chức năng, vụ án liên quan số tiền gần 1.000 tỉ đồng; hơn 30 đối tượng bị khởi tố; 58 tài khoản ngân hàng bị phong tỏa cùng nhiều tài sản có tổng giá trị hơn 300 tỉ đồng bị kê biên.

Vụ việc cho thấy quyết tâm của lực lượng chức năng trong đấu tranh với tội phạm công nghệ cao, tội phạm trên môi trường điện tử gắn với xâm phạm bản quyền và đánh bạc trực tuyến. Nhưng ở một góc nhìn khác, nó cũng gióng lên hồi chuông cảnh báo nếu không có kênh hợp pháp để quản lý, thị trường "chui" sẽ tiếp tục sinh sôi bằng những hình thức ngày càng tinh vi.

A05 phối hợp Công an tỉnh Hưng Yên khởi tố hơn 30 người về các tội xâm phạm quyền tác giả, quyền liên quan, tổ chức đánh bạc, đánh bạc và truyền bá văn hóa phẩm đồi trụy trên hệ thống "Xôi Lạc TV"

Điều đáng nói là, Việt Nam không phải chưa có cơ sở pháp lý. Nghị định 06/2017 về kinh doanh đặt cược đua ngựa, đua chó và bóng đá quốc tế đã được ban hành cách đây 8 năm. Tuy nhiên, đến nay chưa có doanh nghiệp nào được cấp phép kinh doanh đặt cược bóng đá quốc tế, dù nhu cầu thị trường là có thật và ngày càng lớn.

Không phải cơ quan quản lý không nhận ra điều này. Tại các cuộc họp báo và trong nhiều phát biểu công khai, đại diện Bộ Tài chính đã thừa nhận hàng loạt điểm nghẽn pháp lý từ tiêu chí lựa chọn trận đấu, phương thức phân phối sản phẩm, đến quy định quảng cáo; đồng thời thừa nhận nhiều quy định đã trở nên lạc hậu trong bối cảnh công nghệ số đang làm thay đổi sâu sắc cách thức cá cược toàn cầu.

Hệ quả là khi kênh hợp pháp không vận hành, người chơi buộc phải tìm đến các nền tảng bất hợp pháp. Nhà nước không kiểm soát được dòng tiền, không bảo vệ được người chơi, trong khi ngân sách thất thu và rủi ro xã hội ngày càng gia tăng. Bởi vậy, câu chuyện lúc này không còn là "có cho phép hay không", mà là có đủ quyết tâm và công cụ để biến sự cho phép trên giấy thành quản trị thực chất hay không.

Hợp pháp hóa để quản lý

Cần nhìn nhận thẳng thắn hợp pháp hóa đặt cược bóng đá quốc tế không đồng nghĩa với việc khuyến khích cờ bạc. Ngược lại, đây là một giải pháp quản lý hiện đại và thực tế.

Một thị trường được quản lý minh bạch cũng sẽ tạo điều kiện cho doanh nghiệp trong nước tham gia đầu tư, phát triển hạ tầng công nghệ, tạo việc làm và đóng góp cho ngân sách. Thực tế từ các lĩnh vực kinh doanh có điều kiện khác như casino hay đặt cược đua ngựa cho thấy, nếu quản lý tốt, những ngành này có thể tạo hiệu ứng lan tỏa tích cực cho nền kinh tế, thay vì chỉ mang lại rủi ro.

Bàn về đặt cược bóng đá quốc tế, điều quan trọng nhất là thái độ chính sách đó là đứng ngoài để bất lực, hay đứng vào để quản trị. Việc Bộ Tài chính công khai thừa nhận các điểm nghẽn và xây dựng dự thảo nghị định thay thế Nghị định 06/2017 là một tín hiệu tích cực. Nhưng tín hiệu thôi là chưa đủ.

Điều cần thiết lúc này là một lộ trình thực thi rõ ràng và khả thi đó là cơ chế lựa chọn doanh nghiệp không còn mắc kẹt bởi thủ tục; công cụ giám sát dòng tiền và hành vi đủ mạnh; cùng các chỉ số đánh giá thí điểm minh bạch để xã hội có thể kiểm chứng. Nếu không, chúng ta sẽ tiếp tục chứng kiến một vòng lặp quen thuộc (dự thảo - ban hành - vướng mắc - đứng yên), trong khi thị trường ngầm vẫn âm thầm vận hành và phình to.

Từ câu chuyện "Xôi Lạc TV", có thể thấy rõ rằng đặt cược bóng đá quốc tế không còn là vấn đề riêng lẻ của một lĩnh vực kinh doanh, mà đã trở thành một bài toán quản lý gắn với trật tự xã hội, văn hóa và an ninh kinh tế. Vì vậy, yêu cầu đặt ra lúc này không chỉ là sửa đổi quy định, mà là tổ chức thực thi một cách thận trọng, minh bạch và hiệu quả, nhằm đưa hoạt động đặt cược bóng đá quốc tế vào khuôn khổ pháp luật, quản lý được rủi ro, hạn chế tác động tiêu cực và hướng tới xây dựng một môi trường giải trí có thưởng lành mạnh, phù hợp với chuẩn mực văn hóa và lợi ích chung của xã hội. ■

Hoa xương rồng trên cát

Là con gái, hầu hết đều mong muốn được học tập, làm việc và rèn luyện trong một môi trường nhẹ nhàng. Thế nhưng khi đã lựa chọn con đường thể thao đỉnh cao, các cô gái ấy phải đối mặt với vô vàn thử thách khắc nghiệt, đòi hỏi ý chí, nghị lực và sự bền bỉ vượt lên giới hạn của bản thân.

Với những nữ vận động viên ở các đội tuyển bóng đá, điền kinh, đua thuyền hay nhiều môn thể thao ngoài trời khác, việc tập luyện thường xuyên trong điều kiện thời tiết khắc nghiệt đã trở thành điều quen thuộc. Khi thì nắng nóng gay gắt, lúc lại gió lạnh buốt giá, những buổi tập kéo dài liên tục buộc các vận động viên phải vượt qua ngưỡng chịu đựng của chính mình để hoàn thiện thể lực và kỹ năng.

Ở các đội tuyển võ thuật như kickboxing, boxing hay vật, thử thách lại đến từ những chấn thương triền miên. Không ít lần, gương mặt của các nữ võ sĩ sưng tím sau những buổi tập đối kháng, khiến gia đình không khỏi xót xa. Trong khi đó, phía sau những động tác mềm mại và thần thái đầy nghệ sĩ của các vận động viên thể dục dụng cụ là cả một hành trình rèn luyện gian khổ.

Dù phải đối mặt với muôn vàn khó khăn trong tập luyện, thi đấu cũng như cuộc sống thường ngày, điểm chung của các nữ vận động viên Việt Nam là ý chí và nghị lực phi thường. Nhờ sự kiên trì và khát vọng cống hiến, họ đã đóng góp phần quan trọng vào thành tích chung của thể thao nước nhà. Theo thống kê, tại các kỳ đại hội thể thao quốc tế, các nữ vận động viên thường mang về khoảng 55-60% tổng số huy chương cho đoàn thể thao Việt Nam.

Không chỉ đóng góp về số lượng huy chương, nhiều nữ vận động viên còn trở thành những người mở đường cho những cột mốc lịch sử của thể thao Việt Nam. Nữ võ sĩ taekwondo Trần Hiếu Ngân là vận động viên đầu tiên mang về tấm huy chương Olympic cho thể thao nước nhà tại Olympic Sydney năm 2000. Ở môn bóng đá, đội tuyển nữ Việt Nam đã hiện thực hóa giấc mơ tham dự World Cup.

Trong nhiều môn thể thao khác, những gương mặt nữ cũng để lại dấu ấn đậm nét. Ở môn bơi, "tiểu tiên cá" Nguyễn Thị Ánh Viên từng khuynh đảo các đấu trường Đông Nam Á và trở thành một trong những vận động viên được chú ý nhất tại SEA Games 2015 ở Singapore. Bên cạnh đó là hàng loạt tên tuổi tiêu biểu như cựu đô vật Nguyễn Thị Lụa - người hai lần giành vé dự Olympic; vận động viên thể dục dụng cụ Phan Thị Hà Thanh - người đầu tiên giành vé Olympic cho môn thể dục dụng cụ Việt Nam; hay tay chèo Phạm Thị Huệ với ba lần giành quyền tham dự Olympic.

Những đóng góp bền bỉ của các nữ vận động viên đã được thể thao Việt Nam ghi nhận bằng nhiều hình thức khen thưởng xứng đáng. Gần đây, Nghị định 349 của Chính phủ cũng đã ban hành nhiều chế độ, chính sách đặc thù dành cho các nữ vận động viên, tạo thêm điều kiện để họ yên tâm tập luyện và thi đấu.

Với ý chí kiên cường và bản lĩnh vững vàng, những nữ vận động viên Việt Nam vẫn đang từng ngày nỗ lực vươn lên, giống như những bông hoa xương rồng nở rực rỡ trên cát. Chính nghị lực ấy đã và đang tiếp thêm sức mạnh để họ tiếp tục chinh phục những đỉnh cao mới, góp phần khẳng định vị thế của thể thao Việt Nam trên đấu trường quốc tế.

THU SÂM

● Tổng Biên tập: **NGUYỄN ANH VŨ**
● Phó Tổng Biên tập: **PHAN THANH NAM - NGUYỄN VĂN MƯỜI**
● **TÒA SOẠN - TRỊ SỰ VÀ PHÁT HÀNH:**
Số 141 Nguyễn Thái Học, phường Ô Chợ Dừa, TP Hà Nội - ĐT: 024.37265564 - E.mail: baovanhoa@fpt.vn
● **GPXB:** Số 370/GP-BTTTT ngày 05/7/2016 của Bộ Thông tin và Truyền thông

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM:**
170 Nguyễn Đình Chiểu, phường Xuân Hòa, TP.HCM - ĐT/FAX: 028. 38230890 - 39100922
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TỈNH KHÁNH HÒA:**
211 Thống Nhất, phường Tây Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa; ĐT: 0258. 3825008
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TP ĐÀ NẴNG:**
12 Trương Hán Siêu, phường An Hải, TP Đà Nẵng - ĐT: 0236. 3897798

● **Chế bản:** Báo Văn Hóa
● **In tại:** Cty CP In Công đoàn Việt Nam

GIÁ: 5.000đ

Những xu hướng lành mạnh của thế hệ Gen Z

● HỒNG NHUNG

Thay vì chen chúc trong các quán bar nồng nặc mùi cồn, nhiều bạn trẻ thế hệ Gen Z đang tìm đến niềm vui mới "nói không với rượu bia" để lựa chọn những bữa tiệc tỉnh táo. Xu hướng này phản ánh những thay đổi mang tính cấu trúc trong hành vi tiêu dùng của thế hệ trẻ đặt ưu tiên lối sống lành mạnh cũng như trải nghiệm xã hội tích cực.

Gen Z thường tìm thấy niềm vui ở những không gian thư giãn như công viên hoặc không gian sôi động như câu lạc bộ
Ảnh: GETTY

Trong nhiều bữa tiệc hiện đại, thế hệ Gen Z tại Singapore thường tham gia tụ tập cùng bạn bè, nhâm nhi ly cà phê và hòa mình vào âm nhạc sôi động để thỏa mãn nhu cầu vui chơi theo cách mới. Đây không phải là một buổi tiệc khiêu vũ truyền thống, cũng không phải một bữa tiệc kéo dài với rượu bia, mà đơn giản là bữa tiệc cà phê ban ngày. Các bữa tiệc kết hợp âm nhạc, cà phê đặc sản diễn ra trong không khí nhẹ nhàng, thân thiện và rất Gen Z.

Làn sóng "nói không với đồ uống có cồn" do Gen Z khởi xướng dần trở thành xu hướng tại Singapore cũng như nhiều quốc gia khác trên thế giới. Từ London (Anh) đến Los Angeles (Mỹ) hay Melbourne (Australia), những buổi tiệc cà phê đang phát triển tương đối mạnh mẽ, thu hút thế hệ Gen Z thích tiệc tùng tránh xa tình trạng say xỉn. Thay vì uống rượu bia, các sự kiện câu lạc bộ cà phê thường được tổ chức tại quán cà phê hoặc những không gian khác như quán bar trên tầng thượng đảm bảo có đủ chỗ cho các DJ và nhân viên pha chế làm việc trong khi tiệc tùng nhảy múa.

Trong nhiều thập kỷ, ngành đồ uống có cồn đã thúc đẩy phát triển mạnh mẽ thị trường tiêu dùng toàn cầu bởi nhu cầu ổn định, thương hiệu mạnh, biên lợi nhuận cao và khả năng chuyển giá tốt. Tuy nhiên, xu hướng đồ uống thay thế trong các bữa tiệc của nhóm khách hàng Gen Z đang làm thay đổi quan điểm tiệc tùng trước đây. Giờ đây, Gen Z không xem rượu bia là một nghi thức xã hội bắt buộc, thay vào đó, họ lựa chọn những hình thức giải trí lành mạnh hơn, ưu tiên sức khỏe, sự tỉnh táo và những trải nghiệm kết nối mang tính tích cực. Các khảo sát tại Mỹ, châu Âu và châu Á cho thấy tỷ lệ người trẻ trong độ tuổi 18 - 25 uống rượu bia thường xuyên thấp hơn rõ rệt so với các thế hệ trước đây ở cùng độ tuổi.

Theo một cuộc thăm dò từ Gallup, tỷ lệ người trưởng thành tại Mỹ có sử dụng rượu bia đã giảm xuống mức thấp nhất trong 90 năm qua, chỉ còn 54% vào năm 2025. Con số này giảm đáng kể so với mức 62% vào hai năm trước đó. Không chỉ giảm về số lượng người uống, mà ngay cả những người có nhu cầu uống cũng ít đi. Một số báo cáo mới gần đây cũng cho biết, thế hệ Gen Z đang ngày càng uống ít rượu bia hơn các thế hệ trước, khi phong trào "tò mò tỉnh táo" đang trở nên phổ biến trên mạng xã hội.

Trong bối cảnh đó, những "ông lớn" thực phẩm toàn cầu cũng tìm cách thích ứng nhanh chóng với xu hướng này. Tại Hàn Quốc, theo báo cáo năm 2025 của Tổ chức Hợp tác và Phát triển Kinh tế, Hàn Quốc nằm trong top 5 nền kinh tế phát triển có tỷ lệ tiêu thụ rượu, bia cao. Tuy nhiên, theo khảo sát gần đây, xu hướng tiêu dùng sản phẩm có cồn của thế hệ trẻ đang thay đổi rõ rệt. Nắm bắt nhu cầu này, các nhà tổ chức sự kiện, quán cà-phê và nhiều thương hiệu tại Hàn Quốc đang tích cực tham gia xu hướng tiệc không cồn. Họ tổ chức các hoạt động đa dạng như chạy bộ buổi sáng, lớp yoga trước giờ làm, tiệc âm nhạc ban ngày hay những buổi trò chuyện về sách và lối sống lành mạnh. Tập đoàn đồ uống Nhật Bản Asahi Group Holdings đã công khai kế hoạch tăng cường sản xuất các sản phẩm ít cồn và không cồn như một phần trong chiến lược mở rộng khu vực, bao gồm việc ra mắt các dòng bia trái cây không cồn.

Theo báo cáo của Tổ chức Y tế Thế giới năm 2024, các cuộc khảo sát dân số và nghiên cứu theo nhóm đều ghi nhận những thay đổi thói quen sinh hoạt lành mạnh trong cuộc sống của giới trẻ. Sự kết hợp giữa những bữa tiệc và đồ uống lành mạnh dần trở thành một nét văn hóa mới trong cuộc sống luôn sôi động và năng lượng hơn.

Thế giới đang chứng kiến một sự đảo chiều rõ rệt trong văn hóa tiêu thụ đồ uống có cồn, định hình xu hướng tiêu dùng mới và mở ra một kỷ nguyên giải trí tỉnh táo chưa từng có. Xu hướng này không chỉ phản ánh sự thay đổi trong lựa chọn đồ uống, mà còn cho thấy cách thế hệ trẻ đang định hình lại phong cách sống, trong đó văn hóa tiệc tùng không còn phụ thuộc vào men rượu mà đến từ sự kết nối âm nhạc và những giá trị sống mới bền vững hơn. ■

GÓC BÌNH LUẬN

Cú sốc dầu mỏ

● LAM SA

Xung đột giữa Mỹ, Israel với Iran không chỉ làm gia tăng bất ổn địa chính trị mà còn gây chấn động thị trường năng lượng toàn cầu. Diễn biến chiến sự tại Trung Đông đang nhanh chóng biến thành một "cú sốc dầu mỏ", đẩy giá năng lượng tăng mạnh và làm dấy lên lo ngại về một làn sóng lạm phát mới trên thế giới.

Chỉ trong thời gian ngắn sau khi các cuộc tấn công quân sự nổ ra, giá dầu thô chuẩn quốc tế Brent crude oil đã vượt mốc 90 USD mỗi thùng. Tại một thời điểm trong ngày giao dịch, giá dầu thậm chí chạm mức gần 92 USD mức cao nhất kể từ năm 2024. Điều đáng chú ý là trước khi xung đột bùng phát, giá dầu chỉ quanh mức 72 USD mỗi thùng. Như vậy, chỉ trong vòng một tuần, giá dầu đã tăng hơn 25%, đánh dấu mức tăng hằng tuần mạnh nhất kể từ giai đoạn hỗn loạn của đại dịch Covid-19.

Đằng sau đà tăng giá là nỗi lo về nguy cơ gián đoạn nguồn cung tại Trung Đông, khu vực nắm giữ phần lớn lượng dầu mỏ của thế giới. Các báo cáo cho biết, Kuwait đã bắt đầu cắt giảm sản lượng tại một số mỏ dầu do các kho lưu trữ gần đạt giới hạn. Đây là dấu hiệu cho thấy hệ thống cung ứng năng lượng khu vực đang chịu áp lực lớn. Nếu tình trạng quá tải kho chứa tiếp tục lan rộng sang các nước sản xuất lớn khác, thị trường dầu mỏ toàn cầu có thể bước vào một giai đoạn bất ổn nghiêm trọng.

Các chuyên gia của công ty phân tích năng lượng Kpler cảnh báo rằng, các cơ sở lưu trữ tại Ả Rập Xê Út và Các Tiểu vương quốc Ả Rập Thống nhất có thể đạt tới giới hạn công suất trong vòng chưa đầy ba tuần. Khi đó các nhà sản xuất có thể buộc phải ngừng khai thác, một quyết định cực kỳ tốn kém vì việc khởi động lại các mỏ dầu có thể mất nhiều tuần hoặc thậm chí nhiều tháng. Điều này đồng nghĩa với việc nguồn cung năng lượng toàn cầu có nguy cơ bị thắt chặt thêm, khiến giá dầu tiếp tục leo thang.

Bộ trưởng năng lượng Qatar, Saad al-Kaabi cảnh báo nếu chiến sự kéo dài, giá dầu có thể lên tới 150 USD/thùng, làm gia tăng nguy cơ lạm phát toàn cầu. Qatar hiện chiếm khoảng 20% xuất khẩu khí tự nhiên hóa lỏng toàn cầu. Một cuộc tấn công bằng máy bay không người lái đã làm hư hại một nhà ga khí đốt quan trọng, khiến việc khôi phục xuất khẩu có thể mất từ vài tuần đến vài tháng. Điều đó đã khiến giá khí đốt tại châu Âu tăng lên mức cao nhất trong nhiều năm.

Rõ ràng, khi giá dầu và khí đốt tăng mạnh, chi phí vận tải, sản xuất và tiêu dùng bị đẩy lên. Hệ quả cuối cùng là làm gia tăng lạm phát và gây sức ép lên kinh tế toàn cầu. Nếu xung đột tiếp tục leo thang, thế giới có thể đối mặt với một chu kỳ bất ổn mới giữa chiến tranh, năng lượng và lạm phát. ■

Australia tổ chức Ngày hội kỹ năng số 2026 tại Đà Nẵng

Cơ quan Thương mại và Đầu tư Chính phủ Australia (Austrade) lần đầu tiên tổ chức chương trình "Australian Digital Skills Roadshow 2026 - Vietnam" (Ngày hội Giáo dục và Đào tạo Australia về Kỹ năng số 2026) tại Đà Nẵng, nhằm giới thiệu năng lực và thế mạnh của Australia trong lĩnh vực giáo dục và đào tạo kỹ năng số.

Sự kiện nằm trong chuỗi hoạt động tại Đông Nam Á, diễn ra từ ngày 2-10.3 tại Indonesia, Thái Lan, Việt Nam và Philippines.

KHẢ HÂN

Nổ bom ở Peru khiến 33 người bị thương

Một vụ nổ bom tại Dalí Nightclub ở thành phố Trujillo (Peru) đã khiến 33 người bị thương. Giới chức cho biết hiện chưa xác định được thủ phạm cũng như động cơ gây án. Ông Gerardo Florián Gómez, giám đốc điều hành Mạng lưới Y tế Trujillo cho biết ít nhất 5 nạn nhân đang trong tình trạng nguy kịch. Một số người bị thương nặng do mảnh vỡ và đang được phẫu thuật khẩn cấp.

Vụ việc đang được các cơ quan chức năng điều tra làm rõ.

TRÂM ANH